

VESTKYSTEN I DAG OG I FREMTIDEN

AFSÆT FOR UDVIKLINGSPLAN
FOR VESTKYSTEN

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

Hjørring Kommune

JAMMERBUGT
KOMMUNE

THISTED KOMMUNE

Lemvig Kommune

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Ringkøbing-Skjern
Kommune

Varde
Kommune

Esbjerg
Kommune

Fanø
Kommune

TØNDER KOMMUNE

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

midt
regionmidtjylland

Region Syddanmark

 **DANSK
KYST & NATUR
TURISME**

Udviklingsplan for Vestkysten

Udviklingsplanen er finansieret af de 11 vestkystkommuner, de tre vstdanske regioner og Dansk Kyst- og Naturturisme i samarbejde med Realdania. Udviklingsplanen er udarbejdet af BARK Rådgivning med Norrøn som underrådgivere.

Juni 2018

BARK
BARK

NORRØN
TERRITORY FOR DREAMING

Vestkysten i dag	2
Introduktion	4
Nøgletal	9
Fremskrivning af overnatninger og kapacitet	14
Vestkystens natur	16
Vestkystens byer og feriesteder	18
Attraktioner og oplevelser	19
Infrastruktur	21
Marked og konkurrencesituation	22
Behov for differentieret udvikling	26
Vestkystens 11 kommuner	36
Frederikshavn Kommune	38
Hjørring Kommune	40
Jammerbugt Kommune	42
Thisted Kommune	44
Lemvig Kommune	46
Holstebro Kommune	48
Ringkøbing-Skjern Kommune	50
Varde Kommune	52
Esbjerg Kommune	54
Fanø Kommune	56
Tønder Kommune	58

1

VESTKYSTEN I DAG

INTRODUKTION

Den danske vestkyst er indbegrebet af klassisk dansk kystferie. Det var her, de første egentlige danske feriebyer opstod i 1800-tallet, og Vestkysten har siden tiltrukket et stadigt større antal besøgende fra både Danmark og i høj grad også fra vores nabolande, særligt Tyskland.

Vestkysten har meget at byde på. Vestkysten er sammensat af en lang række veletablerede og velfungerende destinationer med en lang historie og med tilfredse og trofaste gæster. Vestkysten tilbyder en unik 550 km lang åben, uberørt og tilgængelig kyststrækning, stærke og varierede naturoplevelser, unikke attraktioner og et varieret oplevelsesudbud.

Dette notat indeholder den analyse, som ligger til grund for Udviklingsplan for Danmarks Vestkyst og er nødvendig baggrundsviden for udviklingsplanen for Vestkysten. De to dokumenter bør derfor følges ad, selvom analysen også godt kan læses som et selvstændigt dokument.

Analysen danner et overblik over vestkystturismen i dag og i fremtiden. Mere detaljerede data kan findes i de arbejdspapirer, som er udarbejdet af COWI som grundlag for udviklingsplanen.

Analysen indeholder et overblik over hele Vestkysten og dykker efterfølgende ned i hver af de 11 vestkystkommuner i forhold til potentialer og udfordringer.

Vestkysten har fra 2013-2016 oplevet en gennemsnitlig, årlig vækst i antallet af overnatninger på 4,6% med tyskere og danskere som de primære markeder [89% af alle overnatninger]. Volumen er i dag koncentreret omkring to turismemæssige knudepunkter: Fra Søndervig til Blåvand og fra Skagen over Løkken til Blokhus. Det er især de store destinationer, såsom Ringkøbing-Skjern og Varde Kommune, der driver væksten i volumen langs kysten, mens de mindre destinationer har oplevet en stor procentuel vækst.

Vestkysten er domineret af feriehuset som overnatnings- og ferieform. Feriehuset er et unikt og efterspurgt tilbud, der appellerer til både familier og større grupper af rejsende. Som overnatningsform giver det desuden en stor fordel i form af lang opholdslængde, hvor 71% har en opholdslængde på mindst en uge - på tværs af overnatningsformer.

Men feriehusets store udbredelse betyder også et ensidigt overnatningstilbud, hvilket kan forklare det relativt lave døgnforbrug langs Vestkysten.

Flere af de store destinationer oplever en mangel på kapacitet i højsæsonen. Samtidig er der allerede en høj andel af huse til udlejning i forhold til resten af Danmark, og det udfordrer en yderligere vækst. Endelig har mange steder en meget kort højsæson.

Vestkysten kan i de kommende år se frem mod en stagnerende befolkning i de primære markeder og en markant konkurrence på turismeområdet. Vestkysten står i konkurrence med lignende destinationer i de nære konkurrenter i Nordtyskland, der rykker på sig med nye, ambitiøse turisme-strategier, og som i de kommende år forventes at målrette en massiv markedsføringsindsats mod de samme målgrupper, der besøger Vestkysten i dag. I takt med at vores rejsemønstre bliver stadig mere globale, bliver konkurrencen dog også i stigende grad global.

Tendenserne peger samtidig hen imod en aldrende befolkning og flere par som målgruppe, større krav til kvalitet hos de besøgende, flere og kortere ferier og en efterspørgsel efter særlige og unikke oplevelser. Tendenser, der stiller krav til en større variation i overnatningstilbuddet og flere og bedre oplevelsestilbud.

SITUATIONEN I DAG:

—
Årlig vækst i omsætning på 4,6% fra 2013-2016
—
Tyskere og danskere er de primære gæster -
89% af alle overnatninger
—
40% rejser med børn – 60% rejser uden børn
—
Lang opholdslængde – 71% over en uge
—
Feriehuset er det dominerende overnatningstilbud
—
To turismemæssige knudepunkter:
Søndervig-Blåvand og Skagen-Løkken-Blokhus
—
De store destinationer har drevet væksten.
Små destinationer har oplevet stor procentuel vækst

UDFORDRINGER:

—
Masseturisme og mangel på kapacitet i de
store destinationer i højsæsonen
—
Ensidigt overnatningstilbud
—
Kort sæson (mange steder)
—
Relativt lavt gennemsnitligt døgnforbrug
—
Højt prisniveau i Danmark
—
Mangel på investeringer
—
Mange mikro-aktører - manglende samarbejde
—
Mangel på kvalificeret arbejdskraft
—
Manglende kvalitet i overnatning, oplevelser,
bymiljøer og service
—
Manglende tilgængelighed til naturoplevelser
—
Begrænsede oplevelsesmuligheder
—
Massiv konkurrence fra tyske destinationer

STYRKER/POTENTIALER:

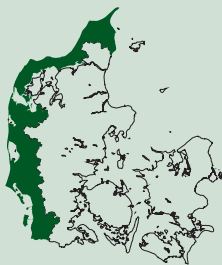
—
Brandværdi som samlet destination
—
Nationalt og kommunalt fokus
—
Veleablerede og velfungerende destinationer med
lang historie og loyale gæster
—
550 km hav, kyst og strand af høj
kvalitet, som er åben for alle
—
Meget varierede naturoplevelser
og stærke attraktioner
—
Grundlæggende veludbygget produkt
og feriehuset som unikt tilbud
—
Lokale aktører med interesse i lokal udvikling
—
Varieret oplevelsesudbud og
diversitet i produktet
—
3 lufthavne

VESTKYSTEN 2025

TENDENSER:

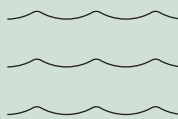
—
Generel vækst i turismen på internationalt plan
—
Aldrende befolkning og flere par som målgruppe
—
Stagnerende befolkning i de primære
markeder – men demografiske ændringer
—
Globalisering: Større marked og øget konkurrence
—
Rejsevante gæster stiller krav til kvalitet og fleksibilitet
—
Man tager på flere og kortere ferier
—
De særlige og unikke oplevelser
—
Flergenerationsrejser og dine-mine-vores-ferier
—
Digitalisering af rejsevalg, markedsføring
og kommunikation

Udviklingsplan for Vestkysten tager afsæt i den
nuværende situation. Vestkysten er allerede i
dag en stærk destination med store potentialer,
men står også overfor en række udfordringer.
Samtidig påvirker en række tendenser turismen
og skaber både nye udfordringer, men også nye
muligheder.

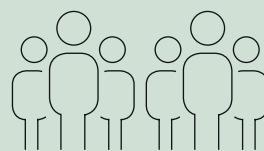
AREAL / KM²

9.658

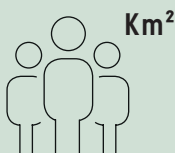
KYSTSTRÆKNING / KM

550

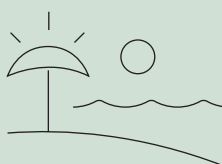
INDBYGGERE

551.138

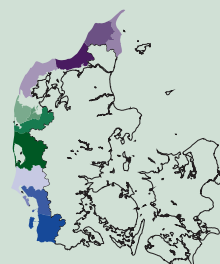
INDBYGGERE / KM²

57

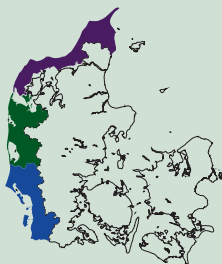
SÆRLIGE FERIESTEDER

11

KOMMUNER

11

REGIONER

3

FERIEHUSE

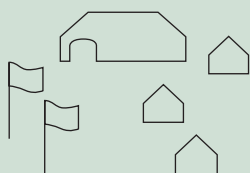
52.000

> 74 ENHEDER

CAMPINGPLADSER

103

FERIECENTRE

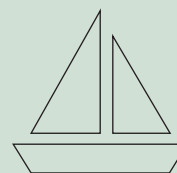
57

> 40 SENGE

HOTELLER

83

LYSTBÅDEHAVNE

25

Vestkysten har meget at byde på. Vestkysten er sammensat af en lang række veletablerede og velfungerende destinationer med en lang historie og med trofaste gæster. Vestkysten tilbyder en unik 550 km lang åben, uberørt og tilgængelig kyststrækning, stærke og varierede naturoplevelser, unikke attraktioner og et varieret oplevelsesudbud.

NØGLETAL

OVERNATNINGER

VESTKYSTEN

17,8 mio.

KYST- OG NATURTURISME I DK

37,5 mio.

DANMARK

52,4 mio.

TURISMEOMSÆTNING

VESTKYSTEN

14,7 mia. kr.

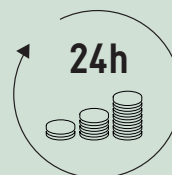
KYST- OG NATURTURISME I DK

45,3 mia. kr.

DANMARK

97,5 mia. kr.

DØGNFORBRUG

VESTKYSTEN

490 kr.

KYST- OG NATURTURISME I DK

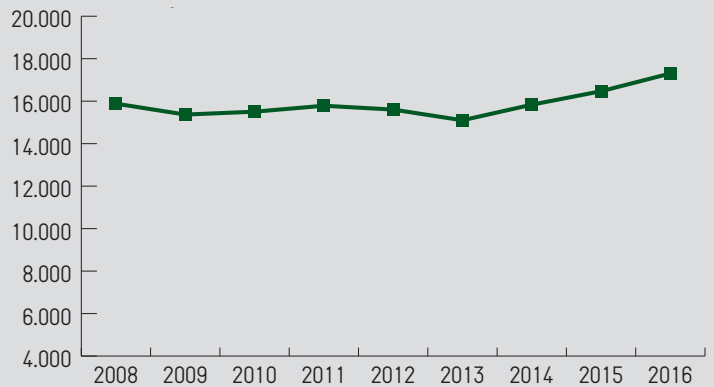
490 kr.

DANMARK

850 kr.

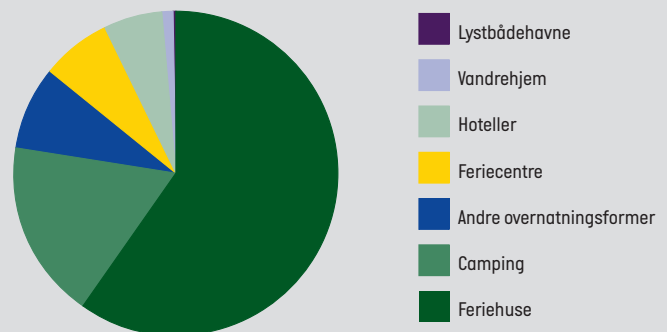
Tiltagende vækst i turismen på Vestkysten - men Vestkysten halter stadig efter den internationale vækst

I perioden 2008-2016 har turismen i Europa årligt oplevet vækstrater på 3-4% for Europa, mens Vestkysten kun har haft en årlig vækst på gennemsnitligt 1%. Væksten har været højere i udlandet, og Vestkysten taber markedsandele. De seneste år har væksten dog taget fart, og i perioden 2013-2016 har der været en årlig vækst på 4,4% på Vestkysten, hvor antallet er overnatninger i feriehusene er steget med 6,2% årligt og hoteller med 3,9% årligt. Turismeomsætningen på Vestkysten er i perioden 2010-2014 steget fra 11 mia. kr. til 14,7 mia. kr.

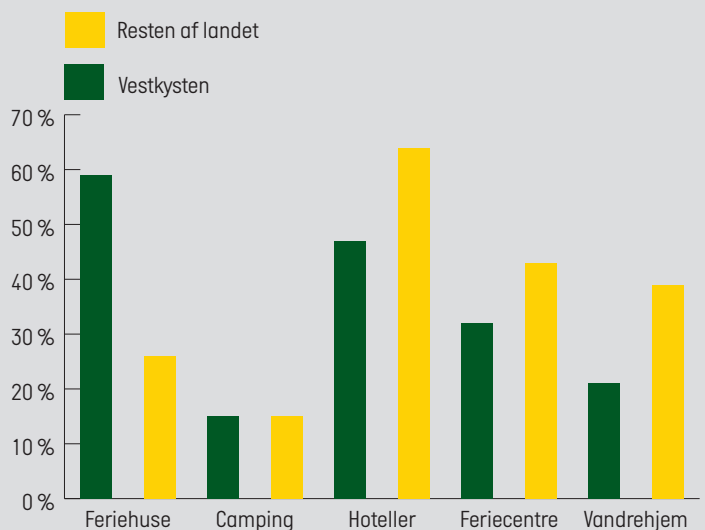
Feriehuset er den altdominerende overnatningsform

Vestkysten står for 61% af alle landets feriehusovernatninger, og feriehuset er den dominerende overnatningsform på Vestkysten med 65% af de kommercielle overnatninger. Vestkysten har 52.361 feriehusene, svarende til ca. 23,5% af alle landets feriehusene.

Høj kapacitetsudnyttelse af feriehusene

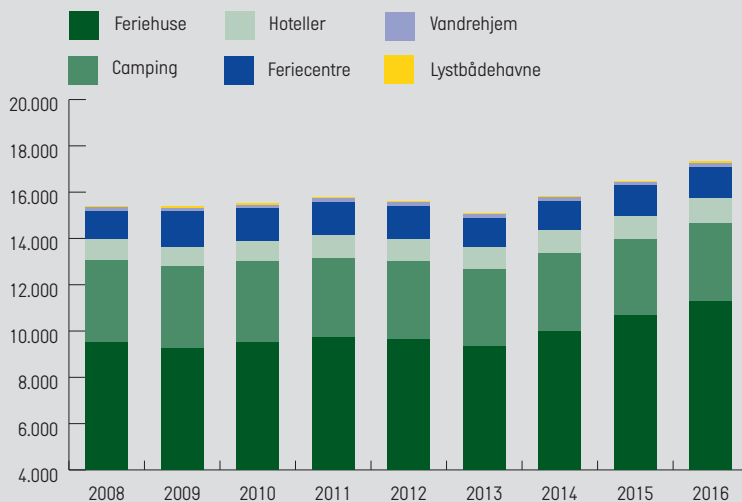
33% af feriehusene på Vestkysten udlejes, og kapacitetsudnyttelsen på 59% er dobbelt så høj på Vestkysten som i resten af landet. Den resterende andel af kommercielle overnatninger på Vestkysten fordeler sig mellem camping [20%], feriecentre [8%], hoteller [6,4%] og vandrehjem [0,6%]. Kapacitetsudnyttelsen for både hoteller, feriecentre og vandrehjem er lavere på Vestkysten end i resten af landet.

Note: Graden af kapacitetsudnyttelse kan ikke sammenlignes på tværs af overnatningsformer, da de opgøres på forskellig måde.

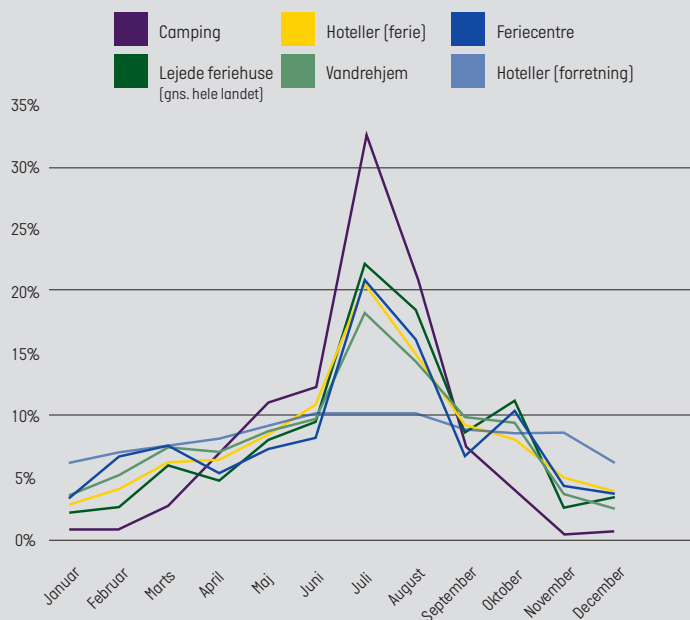
Feriehusene har især drevet væksten – mens camping går kraftigt tilbage

Feriehusene står for en stor andel af overnatningerne og med vækstrater på godt 2,2% mellem 2008 og 2016, har også feriehusene særligt drevet væksten. Også hoteller og feriecentre har oplevet vækst, mens camping - som i resten af landet - har oplevet tilbagegang.

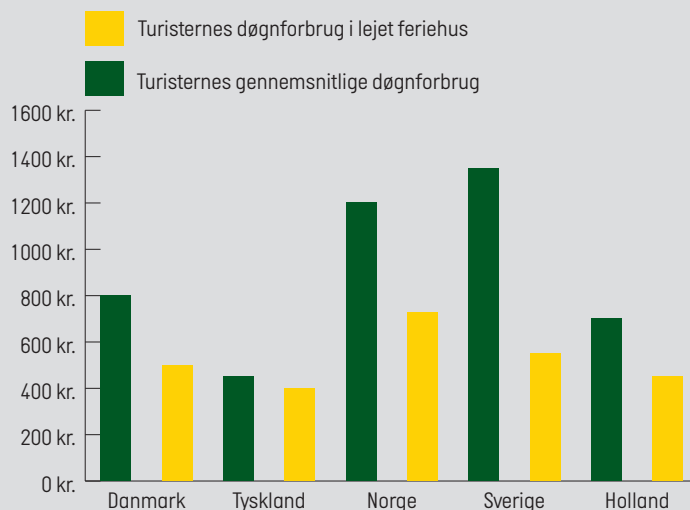
Sæsonen er kort mange steder

Overordnet set er camping den mest sæsonafhængige overnatningsform, mens forretningsovernatninger på hoteller spredes ligeligt ud over året. De øvrige overnatningsformer har stort set samme sæsonspredning med november, december, januar og februar som lavsæson. Påske/forårs- og efterårsferier spiller positivt ind i skuldertiden. Især inden for feriehussektoren udgør efterårsmånedene den anden højsæson efter juli/august. I takt med at feriehusudlejningerne er øget, og antallet af tyske feriehusgæster er øget, er skuldertiden blevet bedre. De tyske feriehusgæster har nemlig en bedre sæsonfordeling, især med bredere skuldertiden end de danske feriehusgæster [CRT, 2015: "Kortlægning af sommerhusområder i Danmark"].

Lavt døgnforbrug

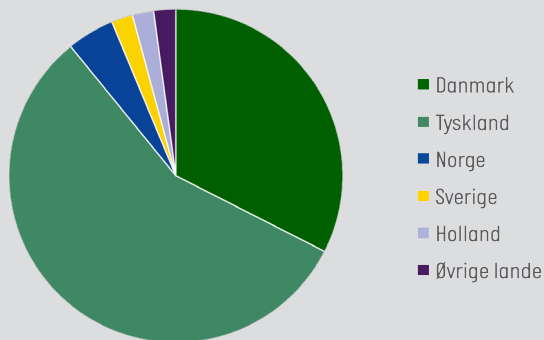
Det gennemsnitlige døgnforbrug er relativt lavt langs Vestkysten med 490 kr. Der er stor variation på de enkelte nationaliteters døgnforbrug, hvor de tyske turister karakteriseres med et væsentligt lavere døgnforbrug end både danskere, nordmænd, svenskere og hollændere. Døgnforbruget varierer primært som følge af valg af overnatningsform, hvor camping og feriehus har det laveste døgnforbrug, mens hoteller har det højeste døgnforbrug. Sammensætning af overnatningskapaciteten med feriehus og camping som de dominerende overnatningsformer er således en væsentlig årsag til det relativt lave døgnforbrug.

Kilde: Visitdenmark

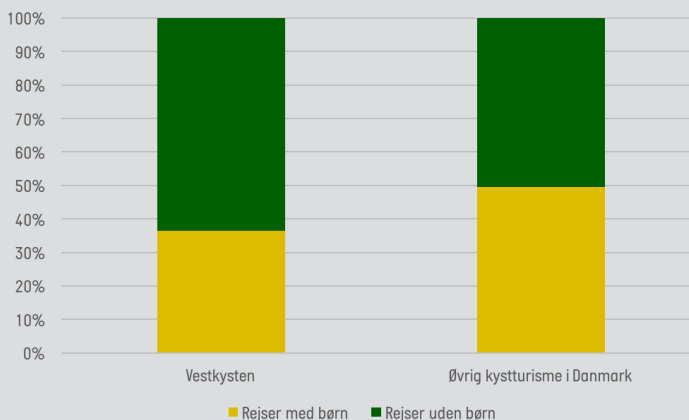
Tyskere og danskere er de primære gæster

Til forskel fra kystturismen samlet set i hele landet udgør det tyske marked en væsentlig større andel for Vestkystens turisme. Turister fra det tyske og danske marked udgør således 89% af de samlede overnatninger. Dog varierer andelen af tyske turister kraftigt langs kysten og er lavest i Frederikshavn Kommune, hvor tyskerne kun udgør 17% af alle overnatninger.

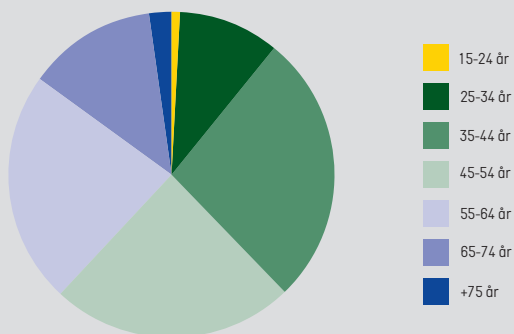
Flest rejser uden børn

64% af turisterne på Vestkysten rejser uden børn – enten som par eller venner, der rejser sammen. Sidstnævnte er den mest udbredte rejsegruppe på Vestkysten, som tegner sig for ca. en tredjedel af overnatningerne. 36% af turisterne på Vestkysten rejser med børn – enten som familie med børn eller flere familier sammen/storfamilier.

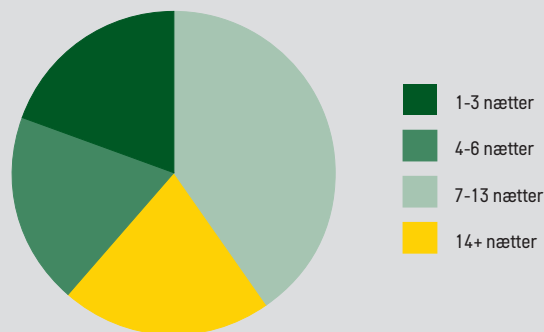
Vestkysten tiltrækker en bred målgruppe

Turisterne kommer fra alle aldersgrupper, dog med størst repræsentation fra aldersgrupperne 35-44, 45-54 og 55-64 år. Hvis man ser på turisternes indkomstniveau, tegner det også et billede af en bred målgruppe med en overvægt af turister med middel indkomst. Frederikshavn skiller sig ud ved at have flest turister med mellemløjt eller højt indkomst.

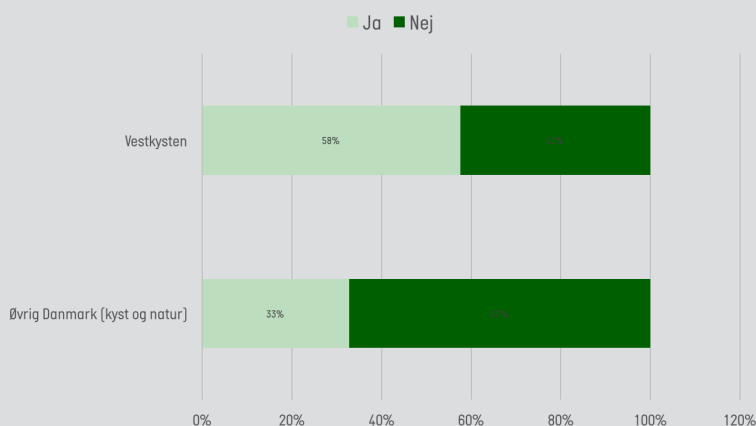
Lange ferier karakteriserer vestkystturismen

Ferier ved Vestkysten er kendetegnet ved længere ophold med hele 71%, som har en opholdslængde på 7 nætter eller derover – henholdsvis 47%, der har en opholdslængde på 7-13 nætter og 24%, der bliver på destinationen i over to uger. For resten af Danmarks kystdestinationer er det 50%.

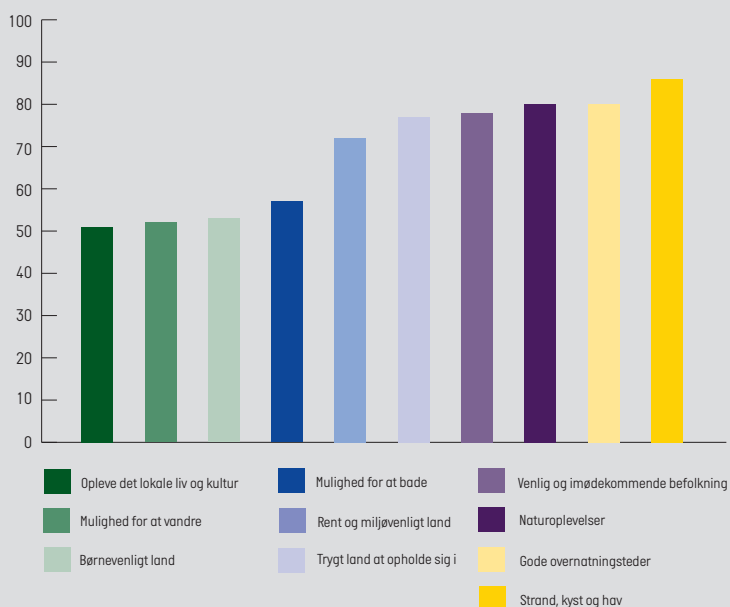
Stor loyalitet over for det enkle sted

Mere end halvdelen af de tilbagevendende turister opholder sig det samme sted som sidst, hvor det for det øvrige kyst- og natur-Danmark kun er en tredjedel. Og gæsterne bliver også for en stor dels vedkommende på det samme sted hele ferien – 83% angiver, at deres overnatninger vil være på det samme sted.

Naturen er det store trækplaster

Naturen er i dag den primære grund til at tage til Vestkysten og er den helt store attraktion. Ud over faktorer som et rent, trygt og børnevenligt land, gode overnatningsmuligheder og imødekommende befolkning, er naturoplevelserne dominerende, når man spørger ind til turisternes motiver for at tage til Vestkysten. Andre typer oplevelser – som f.eks. historiske og kulturelle oplevelser, byliv, mad, sport, o.l. – er ikke på top ti over turisternes motiver til at besøge Vestkysten – med undtagelse af muligheden for at opleve det lokale liv og kultur, som 53% angiver som motiv.

FREMSKRIVNING AF OVERNATNINGER OG KAPACITET

En lineær fremskrivning illustrerer, hvor mange flere sommerhuse, enheder på campingpladser, i feriecentre og værelser på hoteller og vandrehjem ved Vestkysten, der vil være behov for i 2025, såfremt Vestkystens pejlemærker for vækst i antal over-

natninger realiseres. Scenariet bygger på en lineær fremskrivning af fordelingen af overnatninger mellem overnatningsformer og en antagelse af samme grad af kapacitetsudnyttelse inden for hver enkelt overnatningsform.

Lineær fremskrivning af overnatninger og kapacitet i henhold til pejlemærker for vækst

	Overnatninger 2016	Pejlemærke for antal overnatninger 2025	Behov for flere enheder	Definition
Lejet feriehus	11,3 mio.	15 mio.	5.500	Antal huse til udlejning
Camping	3,3 mio.	4,4 mio.	8.600	Antal campingenheder
Feriecentre	1,3 mio.	1,7 mio.	1.000	Antal huse i feriecentre
Hotel	1,1 mio.	1,5 mio.	1.300	Antal værelser
Vandrehjem	0,2 mio.	0,26 mio.	200	Antal værelser
I alt	17,2 mio.	22,8 mio.		

Udviklingspotentialiet i den eksisterende kapacitet

Turismen, og særligt væksten de seneste år på Vestkysten, er domineret af udlejning af feriehusene. Udlejning af feriehusene står i dag for 65% af alle overnatninger langs kysten. Feriehusene som vækstmotor har et vist potentiale for yderligere vækst med udgangspunkt i den eksisterende kapacitet, dog begrænset af allerede høj kapacitetsudnyttelse af eksisterende

huse og barrierer for øget udlejning. Til gengæld har kystens 103 campingpladser samlet set stor ledig kapacitet, som dog vurderes at rumme et lavt udviklingspotentiale, set i lyset af at branchen generelt set er i tilbagegang. Endelig står Vestkystens hoteller, feriecentre og vandrehjem i dag for en mindre del af turismen og rummer derfor i eksisterende form et lavt udviklingspotentiale.

Vurdering af udviklingspotentialiet i eksisterende kapacitet

[2016]	Antal virksomheder	Antal enheder	Antal overnatninger	Vurdering af vækstpotentialiet
LEJET FERIEHUS		17.160 huse til udlejning 52.000 sommerhuse	11,3 mio.	Høj udnyttelse af eksisterende kapacitet. Der er et vist uudnyttet potentiale i at få en større andel sommerhuse og andre boliger aktiveret til udlejning samt udvidet sæsonerne for eksisterende feriehusene.
CAMPING-PLADSER	103	26.819 enheder	3,3 mio.	Campingpladserne har stor uudnyttet kapacitet. Det er vurderingen, at der ligger et stort vækstpotentiale i arealerne under nye rammer og ved andre forretningsmodeller.
HOTEL	83	4.113 værelser	1.107.054	Hotelturismen udgør i dag en relativt lille del af turismen ved Vestkysten med i gennemsnit lav kapacitetsudnyttelse. Yderligere vækst forudsætter tilførelse af ny og opgraderet hotelkapacitet.
FERIECENTRE	32	3.180 huse	1.315.280	Svingende udnyttelse af kapaciteten. Store dele af den eksisterende kapacitet rummer dog lavt vækstpotentiale som følge af nedslidning og manglende prioritering af fællesfaciliteter. Konceptet med overnatninger i relation til services og oplevelser har stort potentiale.
VANDREHJEM	27	658 værelser	192.192	Vandrehjem udgør en relativt lille del af turismen ved Vestkysten, og der er derfor begrænset potentielt vækstbidrag inden for den eksisterende kapacitet.

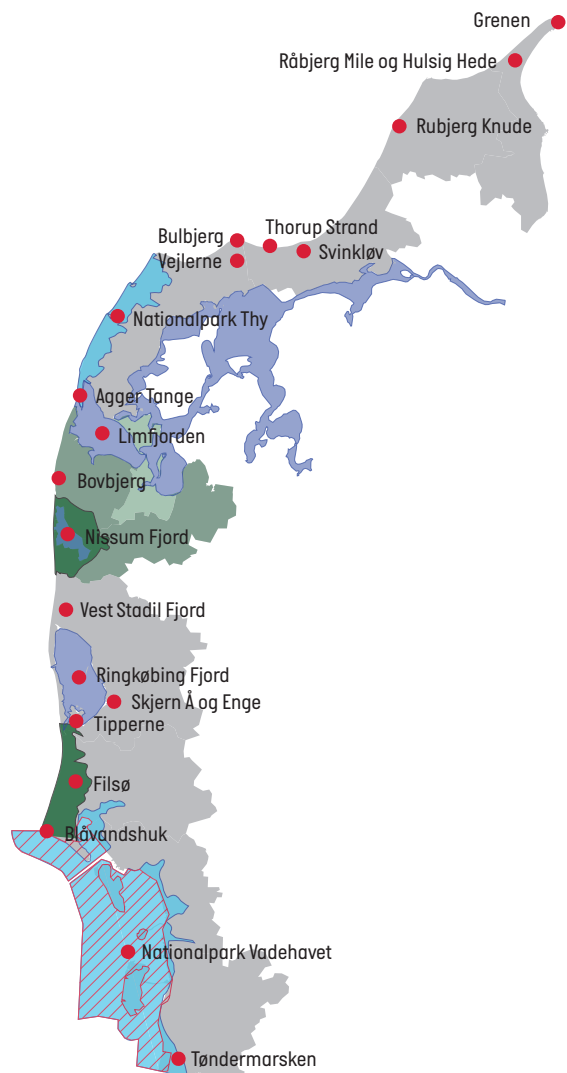
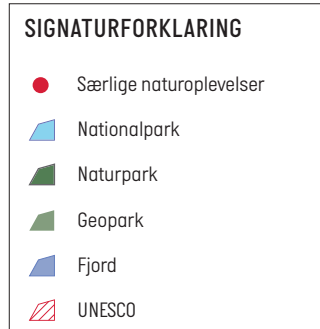
VESTKYSTENS NATUR

Vestkysten består af 550 kilometer havlinje af høj kvalitet, og de åbne og tilgængelige kystlandskaber adskiller Vestkysten fra andre konkurrerende destinationer. Med to nationalparker, et UNESCO-område, to naturparker, en geopark og flere kendte naturoplevelser er kystens naturmæssige kvaliteter internationalt anerkendt og har stor betydning for turisternes beslutning om at tage til Vestkysten. Hele 86% angiver strand, kyst og hav som motiv for at tage til Vestkysten, mens 80% angiver naturoplevelser. Samtidig er kysten genstand for omfattende beskyttelser af områderne, eksempelvis med ca. 20 Natura2000-områder langs med kysten. Nogle destinationer har en mere aktiv profil med outdoor-oplevelser som grundlag for turistoplevelsen, mens de fleste er kendetegnet ved en mere passiv brug af naturen som "bagtæppe" for ferien.¹

Der er stor variation i landskabs- og naturtyper fra Vadehavet i syd - det rå Vesterhav og de brede strande midt på kysten til de havnære, nordjyske bugter. De varierede landskaber tegner forskellige sammenhænge og danner grundlag for varierede oplevelser langs med Vestkysten. Fire landskabelige afsnit af Vestkysten er med til at differentiere Vestkystens profil:

- **FRA GRELEN TIL JAMMERBUGTEN** – Et område, der både rummer de store naturmæssige signaturoplevelser ved Råbjerg Mile og Rubjerg Knude og klassiske badestrande ved de store feriedestinationer.
- **DE NORDVESTJYSKE BUGTER TIL OG MED AGGER TANGE** byder på vild og ufremkommelig natur med mange skjulte perler langs de bugtende kyster, Jyllands forblæste skulder ved Hanstholm og i Nationalpark Thy.
- **VESTERHAVET FRA THYBORØN TIL VADEHAVET** med den varierede natur i Naturpark Vesterhavet, den kommende Geopark Vestjylland, nogle af landets bedste strande og baglandet, hvor Ringkøbing Fjord og Naturpark Nissum Fjord tilfører naturoplevelsen endnu en dimension.
- **VADEHAVET** – det største sammenhængende Natura2000-område, som desuden er udpeget som både nationalpark og UNESCO-verdensnaturarv. På Fanø og Rømø ligger nogle af Danmarks bedste strande.

¹ COWI, kortlægning af Danmarks Vestkyst, arbejdsrapport nr. 1: Kapacitet og turismeudbud ved Danmarks Vestkyst

VESTKYSTENS BYER OG FERIESTEDER

Langs Vestkysten ligger en perlerække af små og mellemstore kystbyer. Nogle af dem er opstået som egentlige feriebyer [som eksempelvis Blåvand] og har udviklet sig som sådan igennem en længere årrække, mens andre har udviklet sig på baggrund af levende industrihavne, fiskeri og industri [fx Thyborøn, Hvide Sande, Hanstholm, Thorsminde og Esbjerg]. Nogle er gamle [fx Lønstrup og Søndervig], og andre er nye [Hanstholm er opført fra bar mark i 1960'erne]. En enkelt kystby – Esbjerg – skiller sig ud ved at have en helt anden og større skala og ved at have et meget aktivt erhvervsliv, der ikke relaterer sig til turismen.

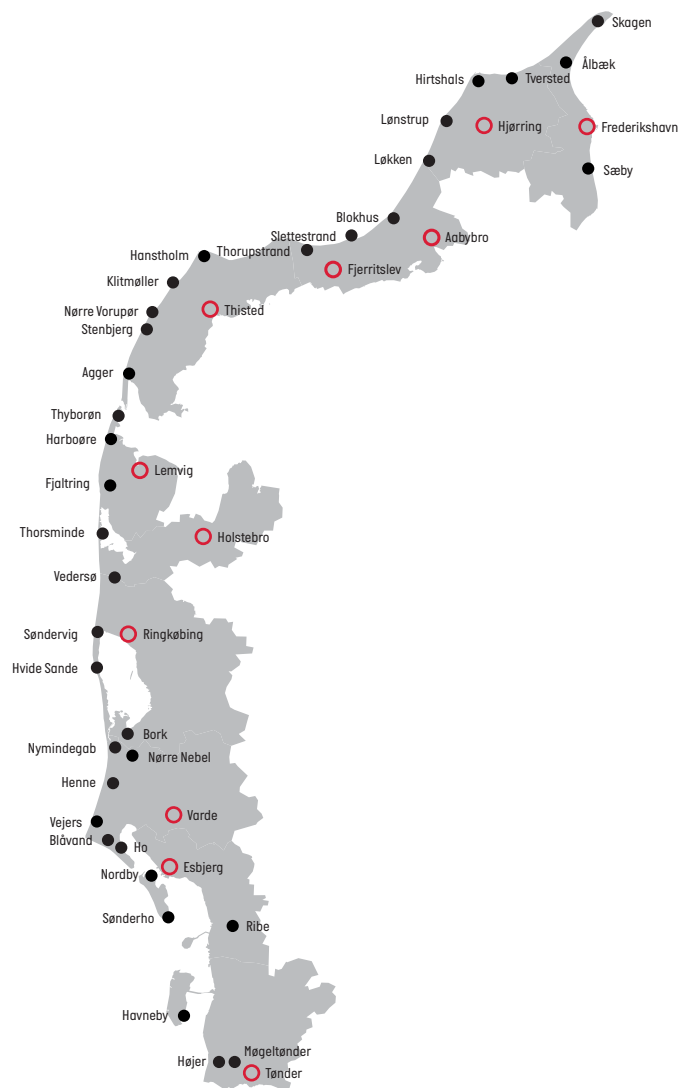
Længere inde i landet ligger de gamle købstæder og middelalderbyer: Thisted, Fjerritslev, Hjørring, Holstebro, Lemvig, Ringkøbing, Varde, Ribe og Tønder, som udgør levende hverdagsbyer for lokale borgere og agerer handelscentrum for oplandet. Mange af købstæderne er i dag hovedbyer for de respektive kommuner, og en generelt stærk infrastrukturel opkobling til vejnettet gør dem til væsentlige støttefunktioner at aktivere i sammenhæng med de mere rendyrkede feriesteder.

Middelalderbyen Ribe i syd har som Danmarks ældste by et helt særligt historisk potentiale, men hele vejen langs Vestkysten findes rigt forankrede kulturmiljøer, der rummer stærke, stedbundne fortællinger.

Mange af kystbyerne savner dog bykvalitet, hvilket afspejler sig i den store variation hos turisternes tilfredshed med bymiljøerne.

SIGNATURFORKLARING

- Kommunal hovedby
- Anden by

ATTRAKTIONER OG OPLEVELSER

Som kontrast til den store turistmæssige interesse i kysten og naturen har store museer og attraktioner ikke hidtil spillet en stor rolle for turismen ved Vestkysten.

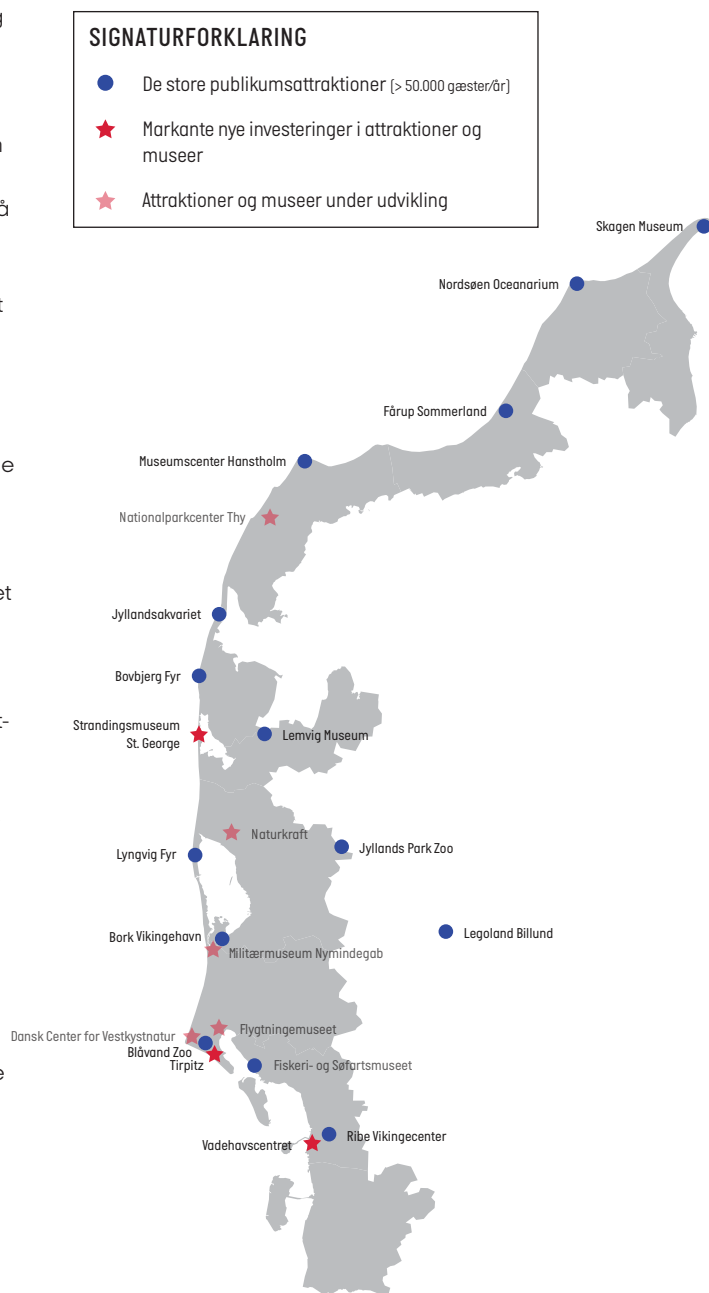
Vestkystkommunernes i alt 51 museer og attraktioner på den nationale top 300-liste repræsenterer ca. 2,8 mio. besøgende, hvilket udgør otte procent af det samlede antal gæster på top 300-museer og attraktioner i Danmark. Og Vestkysten har én attraktion på den nationale top ti-liste over mest besøgte attraktioner i Danmark – Fårup Sommerland med godt 600.000 besøgende.

De offentlige museer – både inden for kunst og kulturhistorie – er vigtige formidlere af primært lokal kultur. Kortlægningen viser, at turisterne har stor interesse i at opleve og forstå det lokale byliv og kultur, herunder få indsigt i traditioner og levemåder.

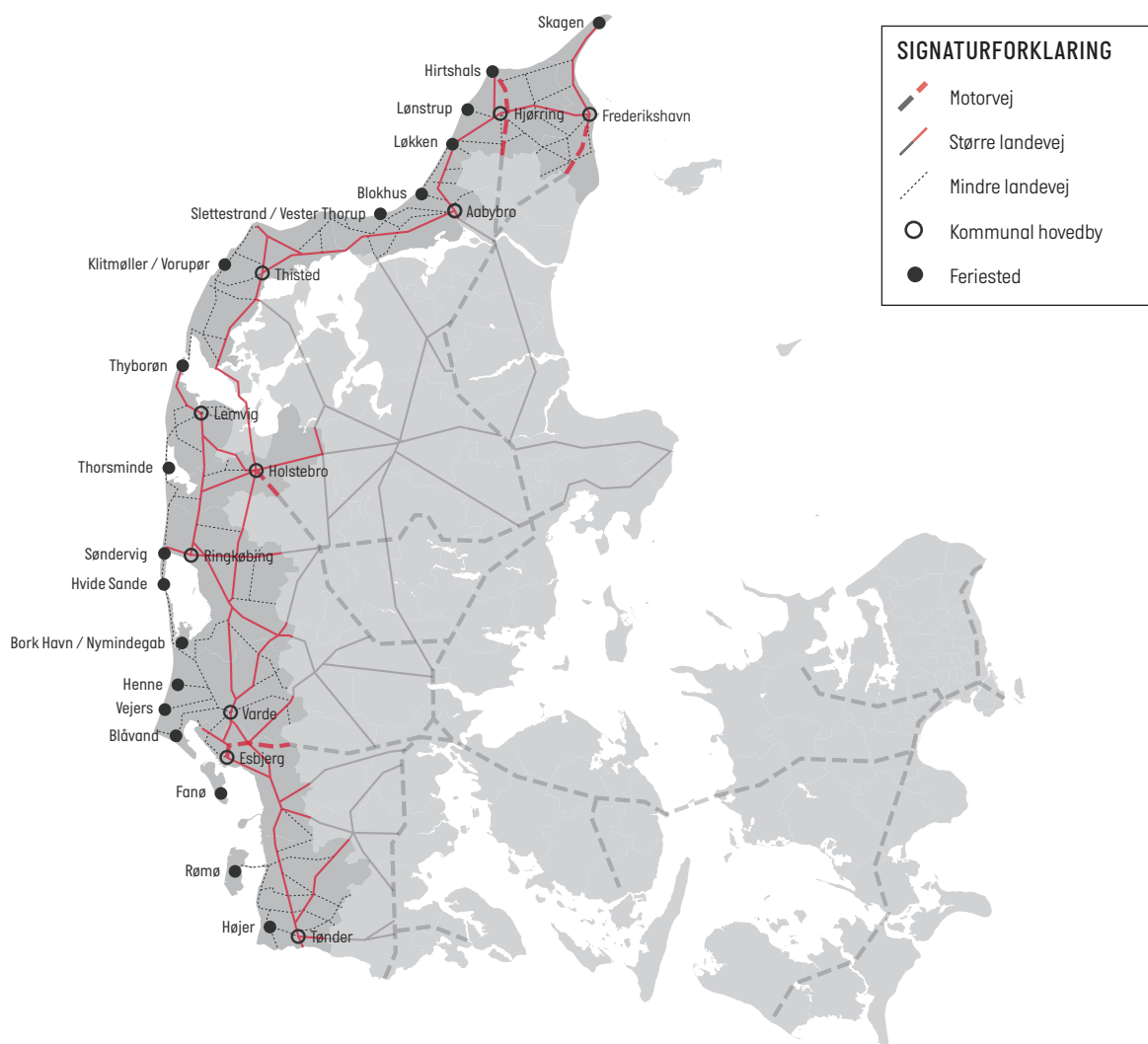
Billedet er imidlertid ikke entydigt; antallet af besøgende på attraktionerne vokser, og samtidig er nye attraktioner kommet til. Nye store kulturoplevelser er således etableret inden for det seneste år med Strandingsmuseet St. George [2017], Tirpitz [2017] og det ombyggede Vadehavscenter, som alle har tiltrukket et stort antal besøgende og været med til at sætte Vestkysten på verdenskortet. I 2020 er Naturkraft ved Ringkøbing planlagt til at åbne, og der arbejdes på at realisere en række andre attraktioner og formidlingscentre langs kysten.

På kortet til højre ses de museer og attraktioner, som ifølge den officielle attraktionsstatistik har flere end 50.000 besøgende, samt de projekter som er under udvikling. Billedet er ikke fuldstændigt, da attraktionsstatistikken ikke medtager midlertidige attraktioner og events, som f.eks. sandskulpturparker, festivaler o.l., som også tiltrækker mange besøgende og som er med til at forlænge sæsonen flere steder.

Endelig befinder der sig langs hele kysten seværdige og fredede fyrtårne, som også tiltrækker en del besøgende; Det Hvide Fyr i Skagen, Skagen Grå Fyr, Rubjerg Knude Fyr, Lodbjerg Fyr og Hanstholm Fyr i Thy, Bovbjerg Fyr, Lyngvig Fyr og Blåvandshuk Fyr.

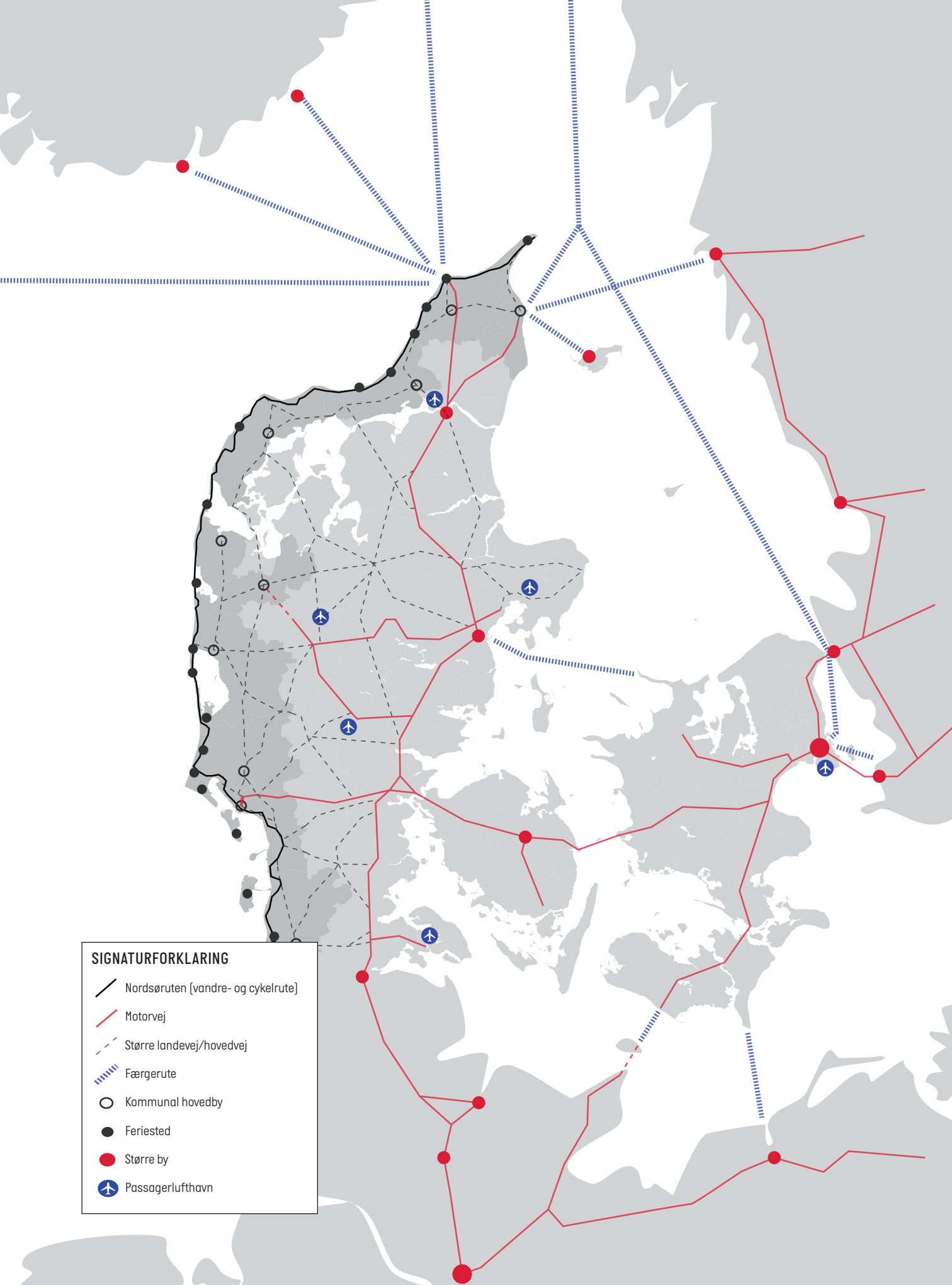
INFRASTRUKTUR

Vejnettet er en vigtig livsnerve for turismen i særligt den sydlige og midterste del af kysten, hvor mange (særligt tyske) gæster ankommer i bil. Thy ligger infrastrukturelt afkoblet grundet Limfjorden og er generelt vanskeligere at komme til fra resten af landet. Motorvejsnettet ligger også relativt langt inde i landet og er på nuværende tidspunkt forbundet med tre af de 11 Vestkystkommuner – Esbjerg, Hjørring og Frederikshavn. Der er en udbygning af motorvejen fra Herning til Holstebro i gang, som åbner i 2018, og som vil øge tilgængeligheden til denne del af Vestkysten.

Den eneste fast definerede rute på tværs af hele Vestkysten er den sammenhængende nationale cykel- og vandrerute, Nordsørutten, der løber 550 km fra Rudbøl til Skagen. Ruten består derudover af 16 særlige panoramaruter; dagsrundture til steder med vid udsigt og små hemmelige 'pletter'.

Vestkysten er opkoblet ved tre lufthavne, hvoraf Aalborg og Billund lufthavne har et stort antal internationale afgang og ankomster. Særligt den nordjyske del af Vestkysten er relativt let at nå fra ankomst med fly. Midtjyllands Lufthavn ved Karup servicerer primært København.

SIGNATURFORKLARING

- Nordøst-ruten [vandre- og cykelrute]
- Motorvej
- - - Større landevej/hovedvej
- ⋯ Færgerute
- Kommunal hovedby
- Feriested
- Større by
- ✈ Passagerlufthavn

MARKED OG KONKURRENCESITUATION

Skarp konkurrence mellem destinationerne

Med en turismesektor i vækst investeres der også globalt i udvikling af destinationer og produkter. Turisten står med et meget stort tilbud ved hånden og flere informationskilder til rådighed end nogensinde før, men den konstante strøm af viden har samtidig medført, at opmærksomhedsvinduet er blevet mindre. Øget og diversificeret udbud, globale rejsemønstre og digitalisering af rejsevalget er med til at intensivere konkurrencesituationen for den enkelte destination.

Særligt de tyske Nord- og Østersødestinationer udgør en stigende konkurrence for den danske Vestkyst. Nordtyskland har i det seneste år oplevet en markant vækst i turismen, og de nordtyske destinationer står med en meget betydelig, moderne og markedstilpasset kapacitet. De nordtyske destinationer appellerer til det samme marked som Vestkysten. Både til de tyske turister, men også på sigt til de danske turister, der i dag vælger at holde ferie langs Vestkysten. De nordtyske kystdestinationer er begunstiget af nærhed til storbyer, der bl.a. giver grundlag for at skabe kystdestinationer med stort omsætningsunderlag og adgang til et stort udbud af oplevelsesbaserede udflugtsmuligheder i storbyerne, samt et generelt lavere prisniveau end de danske destinationer.

Der er gennem de seneste år investeret massivt i at opbygge destinationerne med infrastruktur og ny kapacitet i overnatningstilbud, oplevelser mv., mens der i samme periode har været stagnation i de danske turismeinvesteringer, og kapaciteten kun er udviklet i meget begrænset omfang på det danske marked. Samtidig forventes det, at der de kommende år vil blive igangsat en betydelig markedsføringsindsats fra de tyske destinationer, som vil være direkte målrettet de samme målgrupper, som i dag besøger den danske Vestkyst.

Hvis de danske destinationer skal kunne fastholde og udbygge deres position i et så stærkt konkurrencepræget mar-

ked, kræver det en helhedsorienteret og strategisk tilgang til planlægning og udvikling af turismen. Det er nødvendigt at skabe fokuseret udvikling og samtænke investeringer og ressourcer, hvis Danmark skal kunne realisere de ambitiøse vækst mål og ikke tabe markedsandele i den internationale konkurrence om gæsternes opmærksomhed.

De eksisterende målgrupper og markeder skal fastholdes og udbygges samtidig med, at nye målgrupper og markeder skal tiltrækkes. Nye målgrupper, som ikke nødvendigvis bidrager med den store volumen på den korte sigt, men som tiltrækkes af en række nichetilbud, og som efterspørger andre oplevelser og produkter, også på andre tider af året og i både korte og lange ophold. Målgruppen for de enkelte steder langs Vestkysten vil og skal variere, og ikke alle steder skal tilbyde alt til alle, men holde fokus på hvilke tilbud og hvilke målgrupper man ønsker at have.

Oplevelsesudvikling, øget kvalitet i natur, byer, attraktioner o.l. og stærke destinationer med unikke tilbud skal understøtte væksten. Ved at styrke og synliggøre de stedsspecifikke potentialer skabes en stærk fortælling, der i konkurrenceøjemed adskiller destinationen fra andre destinationer.

Forventningen om kvalitet og fleksibilitet stiller store krav til udbydernes produktudvikling, men i høj grad også markedsføringsindsatsen. Den klare profil bliver derfor altafgørende, når Vestkysten skal konkurrere med andre danske og europæiske kystdestinationer – også i kommunikationssammenhæng.

Fremtidens vestkystturist

Det primære marked for vestkystturismen i dag er Tyskland og Danmark, og langt størstedelen af vestkystturismen foregår i dag i feriehusene. Turismen er karakteriseret ved lange ophold og stor loyalitet over for det enkelte sted, og naturen er den primære grund til at tage til Vestkysten.

Markedet på tværs af Vestkysten vil være relativt uændret i 2025. Tyskland og Danmark vil stadig være de primære markeder og derfra den store volumen vil komme, mens turister fra andre lande i Europa og resten af verden stadig vil udgøre en mindre del. Med udvikling af et mere differentieret turismeprodukt og et stærkere brand, forventes det dog, at Vestkysten inden for forskellige nicheområder i højere grad end i dag kan tiltrække turister fra et bredere markedsgrundlag.

Målgrupperne vil også i fremtiden være par, børnefamilier og større grupper – f.eks. som flere generationer, flere par sammen, osv.. Med ændret demografi i de primære markeder med flere ældre og færre børnefamilier, vil de voksne par fylde mere, og det gælder også større grupper såsom vennepar, flere generationer sammen, nye familiekonstellationer, o.l.

Fremtidens turister vil langt hen ad vejen have de samme motiver for at tage på ferie som i dag, med fokus på afslapning og samvær med mennesker, man holder af – men den højere rejseintensitet betyder, at de rejsende bliver mere erfarne og globale og dermed også stiller større krav til indhold, kvalitet, fleksibilitet og tilgængelighed.

Gruppen af 50+ og særligt 70+ vokser i de primære markeder. På det tyske marked vil der fortsat være en forskydning fra aldersgruppen 30-49 til aldersgruppen 50+. Denne gruppe vil i 2025 udgøre næsten halvdelen af det tyske kildemarked. Især gruppen af 70+ vil søge mod nærområdet som par og som vennepar med fokus på livsstilsprodukter inden for mad, wellness, sundhed og idræt i udbud af overnatning, restauranter, caféer, detailhandel og andre oplevelsesprodukter. Naturrelaterede oplevelser som f.eks. cykelture, fuglekigteri og østerssafari kommer ligeledes i højsædet.

Børnefamiliernes værdisæt vil være relativt konstant, hvor de som i dag vil søge mod oplevelser, familien kan være fælles om. Det vil blive stadig mere almindeligt at holde ferier i varierende familiekonstellationer: Flergenerationsrejser, hvor både børn, forældre og bedsteforældre er med, flere familier sammen, mor-datter- eller far-søn-ture, hvilket kan åbne markedet for mere specialiserede nicheoplevelser og stiller krav til overnatningsproduktet.

Turisterne er i dag meget loyale overfor det enkelte sted og ca. 60% opholder sig i samme område som sidst. I et stærkt kon-

kurrencepræget marked, hvor turisterne har mange valgmuligheder og mange informationskilder til rådighed og med stadigt mere rejsevante og globalt orienterede turister, må loyaliteten over for det enkelte sted forventes at falde.

Det forventes også, at turisterne vil være mere mobile og i højere grad have flere nedslag på deres ferier end i dag, hvor lang størstedelen bor det samme sted hele ferien.

Med mere rejsevante og erfarne turister vil der også være en grundlæggende forventning om kvalitet og value for money. Luksus er ikke kun for de få, men bliver mere og mere økonomisk tilgængeligt for de brede grupper i rejsemarkedet. Inden for flere dele af turismeindustrien som hoteller, resorts, restauranter og shopping, fokuserer virksomhederne på at udvikle koncepter og produkter, som i deres indhold og markedsføring retter sig mod det brede mellemklasserejsemarked, men med et twist, der giver forbrugerne en følelse af luksus. Følelsen af luksus kan skabes på mange måder:

- **AUTENTICITET OG LOKALE OPLEVELSER:** De små steder med den store [unikke og eksklusive] historie
- **SUNDHED OG SANSER:** Det kan eksempelvis handle om wellness, mindfulness, yoga, sport og fitness
- **SIMPLE LIVING:** Oplevelser, der kombinerer vandreture i den rå natur og cykling i sceniske landskaber sammen med høj kvalitet i overnatning og mad
- **ØKOLOGI OG NATUR:** Fokus på lokale råvarer, muligheden for at være i naturen
- **FØDEVARER:** Mad har i flere år været en trend i storbyer. Det er ved også at brede sig uden for byerne, ofte baseret på lokale råvarer

Fremtidens vestkystturist

- Den store andel af turisterne kommer stadig fra Tyskland og Danmark, men også fra det øvrige Europa og resten af verden
- Den store målgruppe er stadig par og familier, men der er en stigning i gruppen over 50-70 år og færre klassiske børnefamilier
- Flere par, større rejsegrupper og større variation i rejsegruppen med ferier på tværs af generationer, venner, flere familier sammen, osv.
- Naturen er stadig hovedattraktion for vestkystturisten, men turisten efterspørger også i stigende grad andre typer oplevelser – kultur, byliv, mad, sport, osv.
- Størstedelen vil fortsat komme i bil, men også i stigende grad via lufthavne og lejede biler
- Erfarne og rejsevante
- Stiller større krav til indhold, kvalitet, fleksibilitet og tilgængelighed
- Rejser oftere på kortere ferier
- Hele verden er deres destination
- Mindre loyale og mere mobile
- Forventning om kvalitet og value for money
- Efterspørger de særlige og unikke oplevelser og oplevelsen af luksus
- Digitale i valg af rejse og information

BEHOV FOR DIFFERENTIERET UDVIKLING

Foto: Ulrik Pedersen, Tøndermarskinitiativet

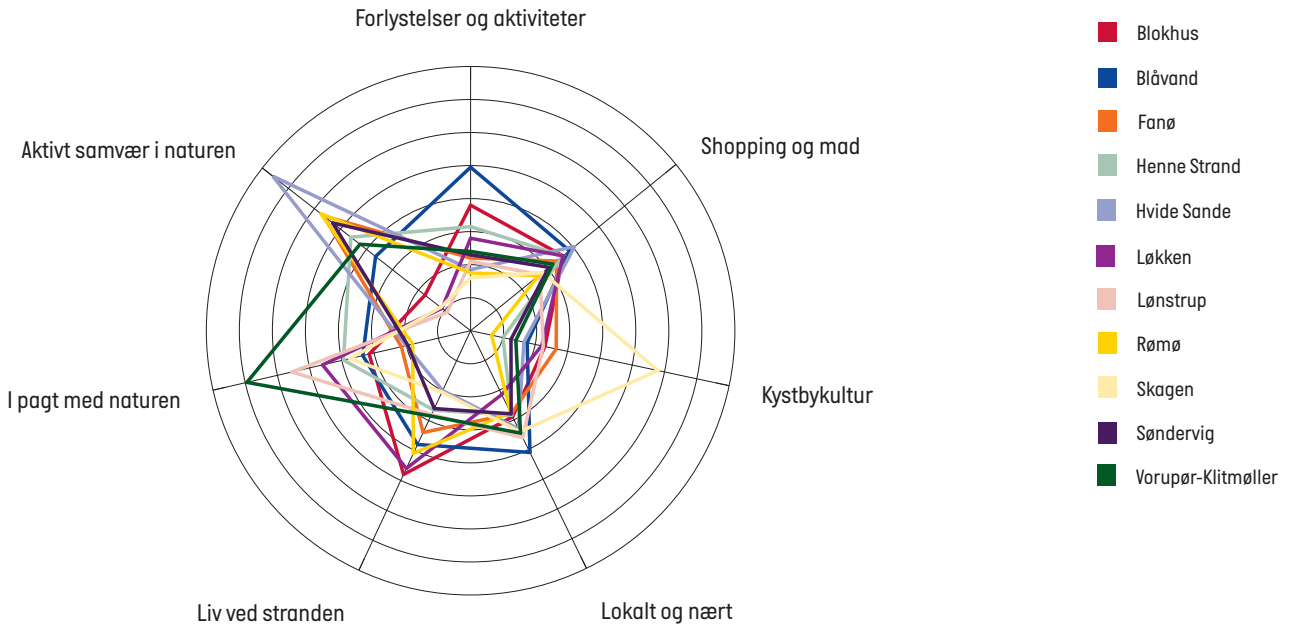
Vestkystens 11 kommuner bindes sammen af kysten, vandet og landskaberne, der flyder sammen langs den samlede kyststrækning. Men det er samtidig en kyststrækning, der er præget af stor variation – både når det kommer til landskaber, bymiljøer og oplevelser.

Turismen spiller i dag en meget forskellig rolle og har forskellig tyngde i de enkelte kommuner og feriesteder, og marked og målgrupper varierer væsentlig langs kysten. Det peger på både variation og sammenhænge - som er relevant at bygge videre på i den fremtidige udvikling af Vestkysten - for der er brug for en differentieret udvikling, hvis potentialerne skal løses, og målene skal nås.

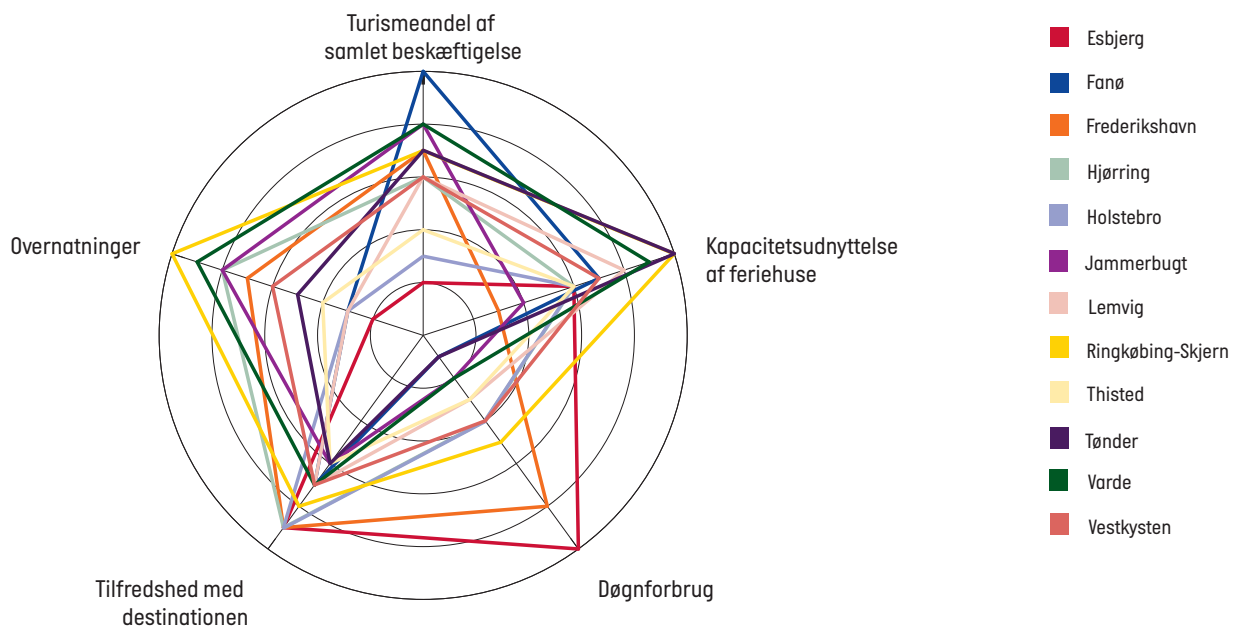
Turismen varierer på tværs af Vestkysten

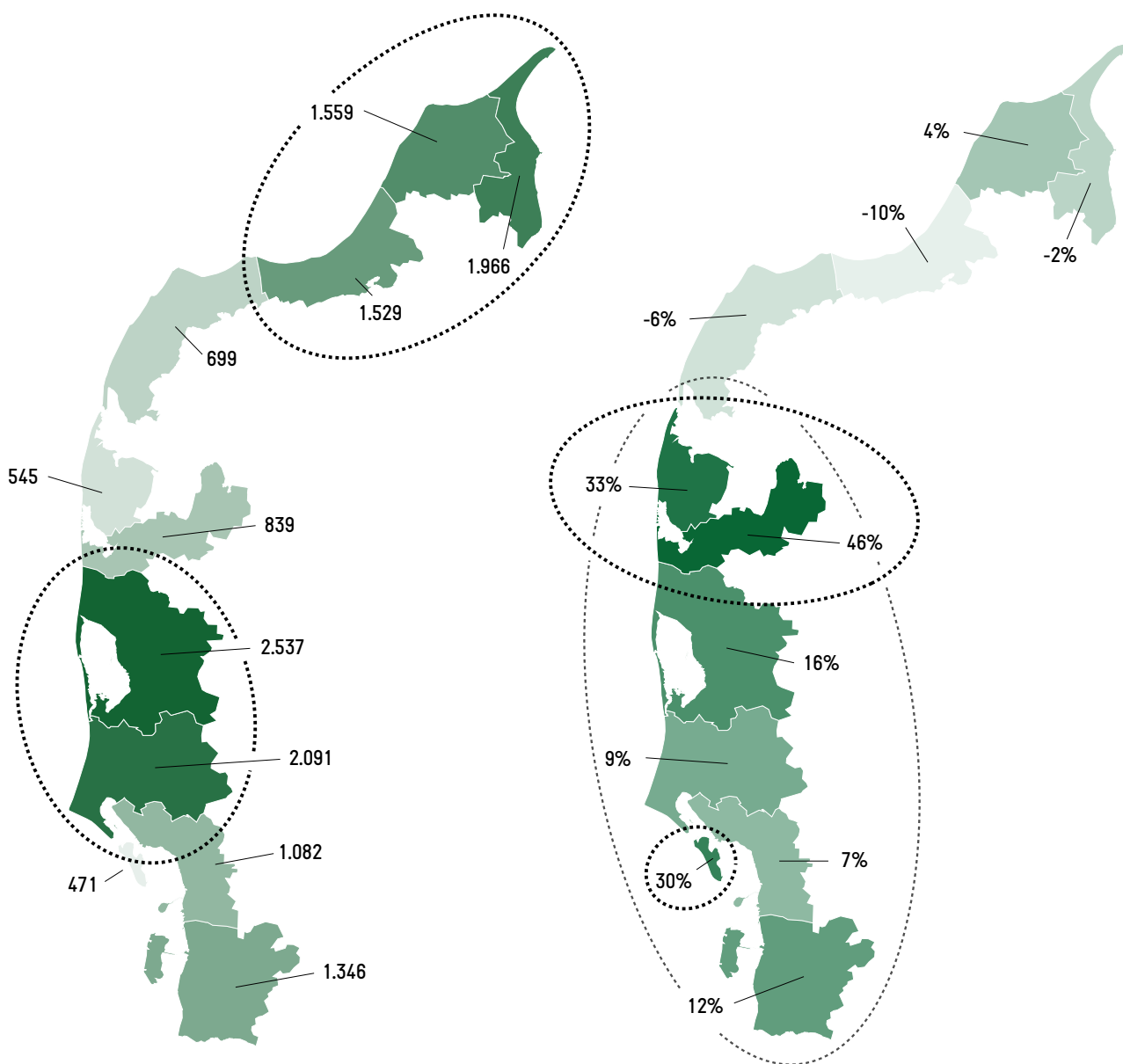
- Turismeandelen af den samlede beskæftigelse spænder fra 2,1% i Esbjerg Kommune til 62% i Fanø Kommune.
- Kapacitetsudnyttelsen af feriehuse spænder fra 24% i Frederikshavn Kommune til 83% i Ringkøbing-Skjern Kommune.
- Turismeomsætningen spænder fra 2,5 mia. kr. i Ringkøbing-Skjern Kommune til 471 mio. kr. i Fanø Kommune.
- Tilfredsheden med destinationen er generelt højt, men spænder fra 4,5 til 4,9.
- Antallet af kommercielle overnatninger spænder fra 535.000 i Esbjerg Kommune til 3,9 mio. overnatninger i Varde Kommune.

OPLEVELSESPROFIL FOR DE 11 SÆRLIGE FERIESTEDER

HELE VESTKYSTEN OG DE 11 KOMMUNER

Turismeforbrug i kommunerne (mio. kr.), 2015

Procentuel vækst i kommercielle overnatninger, 2008-2016

To turismemæssige knudepunkter

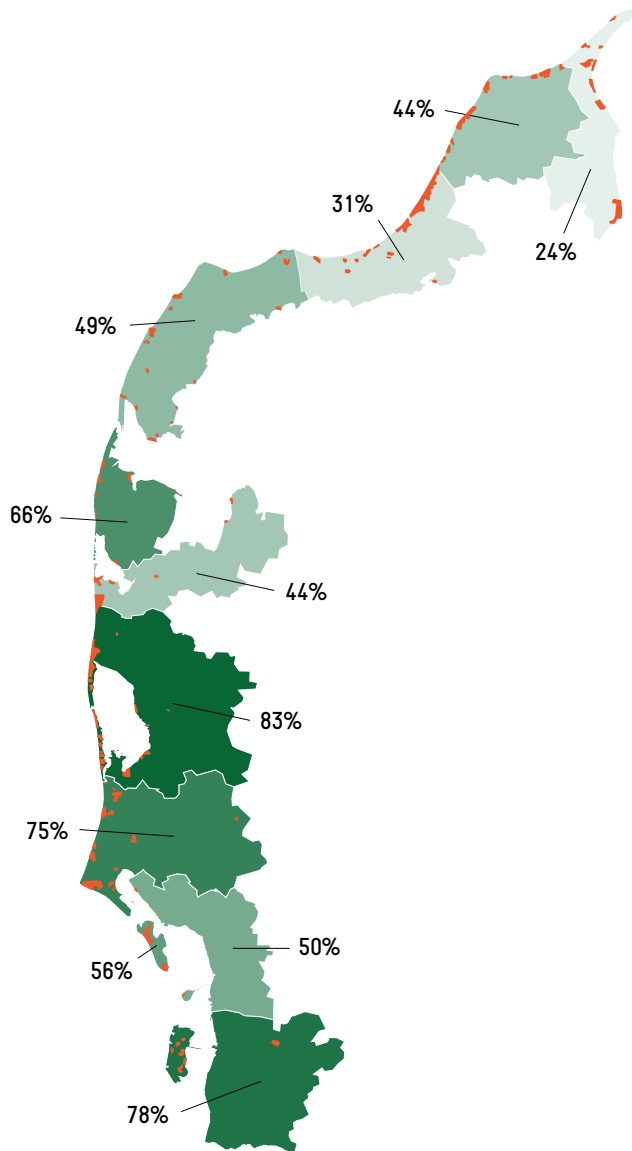
Turismen er koncentreret omkring to knudepunkter. De to største kyst- og naturturismekommuner i Danmark er Ringkøbing-Skjern og Varde kommuner, som står for 30% af det samlede turismeforbrug og repræsenterer knapt 9,9 mio. overnatninger.

I nord står Frederikshavn, Hjørring og Jammerbugt kommuner for 33% af det samlede turismeforbrug og 8,9 mio. overnatninger.

Væksten er sket syd for Limfjorden

Antallet af kommercielle overnatninger er i perioden 2008-2016 øget med 8% på Vestkysten, men væksten er ikke ligeligt fordelt. Den sydligere del af Vestkysten har siden 2008 øget sit antal af kommercielle overnatninger, mens store dele af den nordlige del er mindsket.

De store destinationer i Ringkøbing-Skjern og Varde kommuner har oplevet den største nominelle vækst, mens Holstebro, Lemvig og Fanø kommuner har oplevet den største procentuelle vækst.

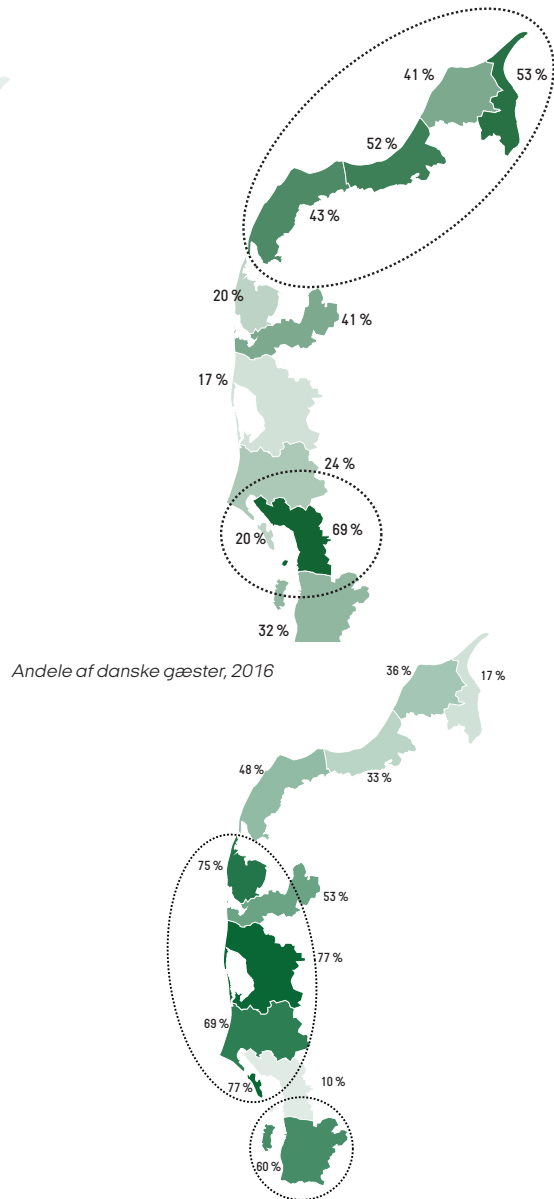

Kapacitetsudnyttelse for udlejede feriehuse, 2017

Høj kapacitetsudnyttelse af feriehuse i syd - lavere i nord

Den sydlige del af Vestkysten har en høj kapacitetsudnyttelse. Ringkøbing-Skjern, Tønder og Varde kommuner er tæt på maximal udnyttelse og mangler kapacitet i højsæsonen. Mens der i de nordlige kommuner er en væsentlig lavere udnyttelse af kapaciteten, om end der også her er udfordringer med kapacitet i højsæsonen.

Frederikshavn og Jammerbugt kommuner har lavest kapacitetsudnyttelse, og Hjørring og Holstebro, Thisted og Esbjerg ligger også under gennemsnittet for Vestkysten.

Andele af danske gæster, 2016

Andele af tyske gæster, 2016

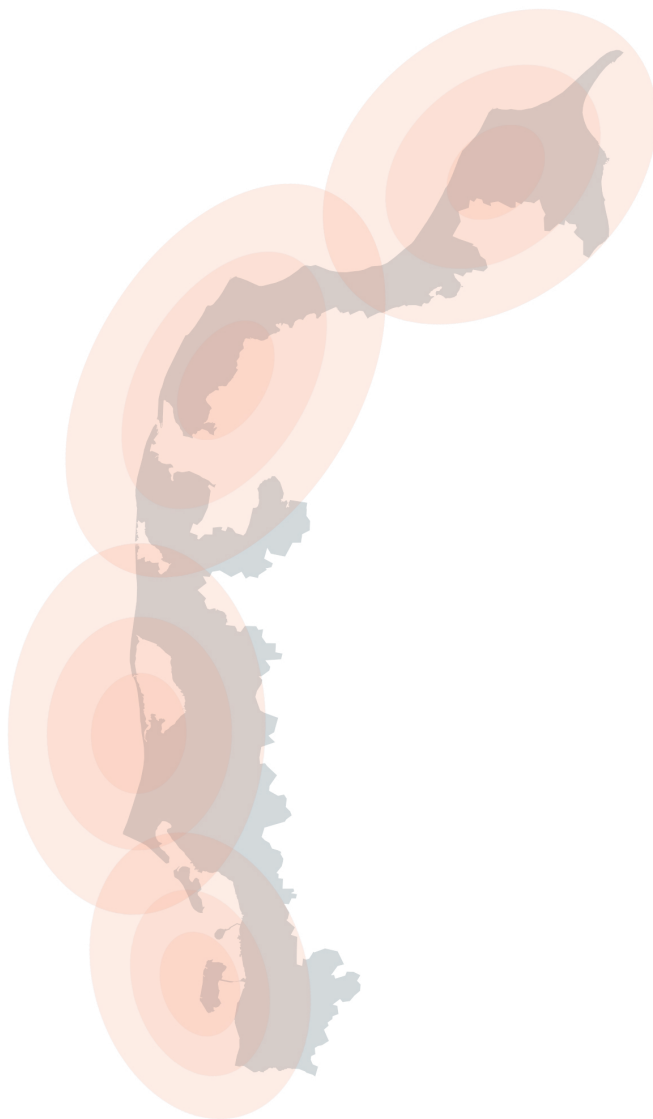
En Vestkyst – to markeder

Limfjorden deler Vestkysten i to markeder. Syd for fjorden, med undtagelse af Esbjerg, udgør Tyskland det største marked. Ringkøbing-Skjern og Fanø kommuner er med en andel af tyske gæster på 77% de kommuner, hvor andelen af tyske gæster er størst.

Nord for Limfjorden udgør Danmark det største marked og det norske/svenske marked fylder også relativt mere, særligt i Frederikshavn, Hjørring og Jammerbugt kommuner. Esbjerg skiller sig ud fra nord-syd opdelingen med en andel på hele 69% danske gæster, hvilket skyldes en stor grad af erhvervsturisme i Esbjerg.

Analysen identificerer fire større områder på tværs af kommunegrænser som har fælles træk.

Forskellige områder - forskellige kvaliteter

Der er meget, der binder Vestkysten sammen. Men analysen viser, at der langs kysten også er stor variation fra syd til nord, både i form af landskabet, der skifter fra Vadehavet i syd til Grenen i Nord. Markederne, hvor den sydlige del af kysten er præget af mange tyske gæster, mens der mod nord er flere danske og norske besøgende. Og turismeintensiteten med to knudepunkter i hhv. Ringkøbing-Skjern og Varde kommuner midt på kysten og Jammerbugt, Hjørring og Frederikshavn kommuner mod nord.

Den store variation er en styrke, og kan – hvis den udnyttes rigtigt – danne grundlag for en differentieret destination, der henvender sig til flere forskellige målgrupper, og som giver anledning til, at man i højere grad end i dag bevæger sig op og ned ad kysten.

Analysen identificerer fire større områder på tværs af kommunegrænser, som har fælles træk i forhold til turismens nuværende udvikling, marked og målgrupper, stedbundne kvaliteter, oplevelsesprofil, udfordringer og udviklingsmuligheder.

De fire områder har hvert sit potentiale for at udvikle og profilere sig, hvis de formår at bygge videre på og styrke det, som gør det enkelte område til noget særligt. Områderne kan være med til at danne rammen for udviklingen i de feriesteder, som ligger inden for det enkelte område.

På længere sigt kan de større områder på tværs af kommunegrænser udvikle sig til at blive destinationer i destinationen og støtte op om Vestkystens udvikling som samlet brand med et differentieret produkt. Og som sådan kan de fire områder bidrage til, at Vestkysten har noget at byde på for mange forskellige målgrupper, og at den besøgende, der vælger at rejse langs kysten, vil møde en mangfoldighed af forskellige stedsspecifikke oplevelser.

Fra Skagen til Blokhus

Levende bygningsarv, indbydende strande, markante signaturoplevelser i landskabet. Den nordlige del af Vestkysten er indbegrebet af det klassiske kystliv. Her ligger en række stærke kystbyer med en klar og kendt identitet og med bymiljøer af høj kvalitet: Skagen, Lønstrup, Løkken og Blokhus, som alle er udpeget som særlige feriesteder.

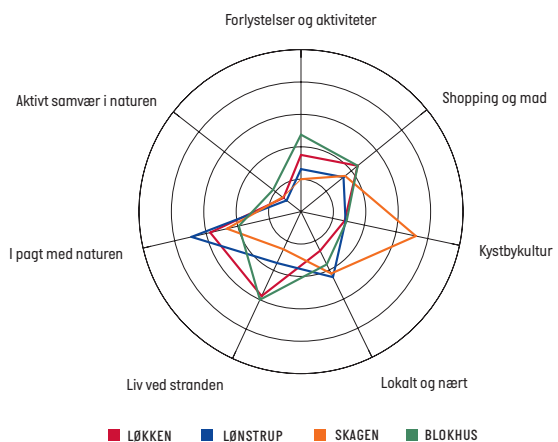
Strækningen mellem Skagen-Blokhus adskiller sig fra den øvrige vestkyst ved at have stærke og kystnære attraktioner og overnatningssteder. Her er naturen tilgængelig, og med kort afstand til hinanden finder man nogle af de store og velbesøgte signaturoplevelser, som mange gerne rejser for: Rubjerg Knude, Råbjerg Mile og Grenen.

Der er tale om et turismemæssigt knudepunkt med 1/3 af turismeomsætningen på Vestkysten. Nogle steder er der tale om en lav vækst eller decideret tilbagegang, og området har udfordringer med en kort sæson og en lav kapacitetsudnyttelse. De besøgende er både børnefamilier og flere generationer, der rejser sammen (primært Blokhus og Løkken) og livsnyder- og kultursegmenter, som har et særligt potentiale i Skagen og Lønstrup.

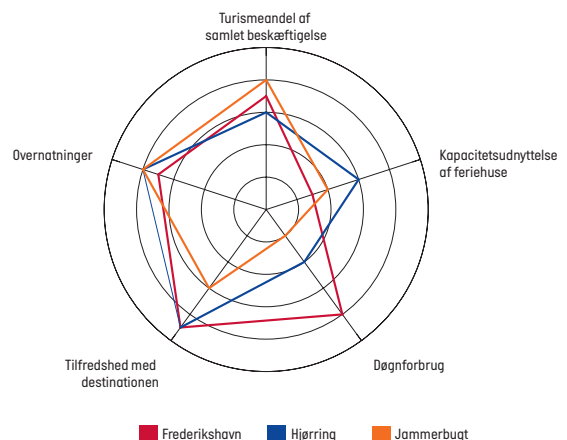
Nærheden til Aalborg Lufthavn er et potentiale og giver området særlige muligheder i forhold til korte ferier og andre ferieformer end den traditionelle uge i feriehuset. Også Hirthals som knudepunkt for færgetrafikken, en aktiv erhvervshavn og de omkringliggende ferieområder udgør et potentiale til at differentiere områdets tilbud.

Der potentiale i yderligere at koble feriestederne sammen i området for at skabe større kritisk masse og synergi – som det allerede er i gang med vækstprojektet i Blokhus og Løkken.

OPLEVESESPROFIL I DAG

TURISMEN I DAG I OMRÅDET

Fra Slettestrand til Thorsminde

Uberørt natur og autentiske og levende kulturmiljøer. Nichetilbud og nytænkning. Og turismeudvikling i pagt med det levede, lokale liv. Fra Slettestrand i nord og Thorsminde i syd fylder turismen relativt lidt i dag. Der er få kommercielle overnatninger, turisme udgør kun en lav andel af beskæftigelsen, og i det store område er kun et særlig feriested i Klitmøller/Vorupør.

Strækningen har meget at byde på i form af spektakulære landskaber – herunder bl.a. Nationalpark Thy, Geopark Vestjylland og Naturpark Nissum Fjord - og over en årrække er der udviklet en række nichetilbud med Cold Hawaii som en markant spiller med et meget stærkt brand. Og Svinkløv Badehotel som et kendt og anerkendt kulinarisk og rekreativt besøgs-mål af højeste kvalitet, der genopbygges over de kommende år. Hele kysten rummer gode muligheder for fiskeri- og surf-aktiviteter.

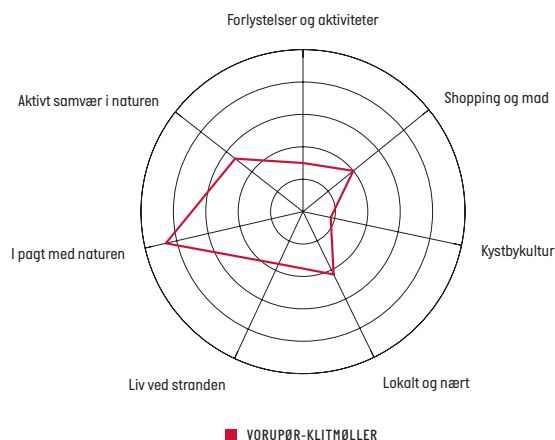
Området er præget af uberørt, rå og autentisk natur og kultur. Her kan man finde ro og koble af i ordets egentlige betydning og være aktiv i den spektakulære natur. Nordpå er primært danske og norske turister, mens der også er en del tyskere omkring Thorsminde og Thyborøn. I modsætning til de sydligere områder er der tale om relativt korte ophold, generelt med et lavt døgnforbrug.

Der er også tale om et område, hvor turismeproduktet ikke er udviklet i samme grad som i de store tursimekommuner, og hvor der er et lille udbud af oplevelser og få større attraktioner. Med ud- og ombygningen af både Strandingsmuseet St. George og Sea War Museum, har området fået to stærke attraktioner, ligesom Museumscenter Hanstholm og det kommende besøgs-center for Nationalpark Thy har og vil få stor attraktionsværdi. I Holstebro og Lemvig kommuner oplever man vækst, mens Thisted Kommune har oplevet tilbagegang i turismen.

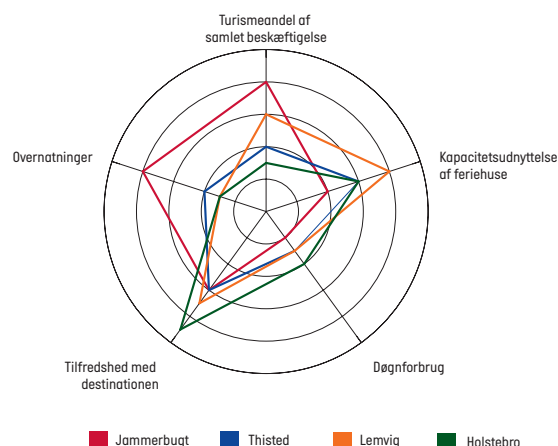
Der er potentiale i at udbygge turismen i områder ved at fokusere på nicheoplevelser til udvalgte målgrupper med afsæt i en rekreativ og kommerciel udnyttelse af den rå og uberørte natur samt en aktiv brug af vandet. Herudover er der potentiale

i at underbygge den voksende turisme i Holstebro og Lemvig kommuner gennem udvikling af knudepunkter med faciliteter, overnatning og services, der kan understøtte turismen og i højere grad at arbejde sammen på tværs af kommunegrænser.

OPLEVELSESPROFIL I DAG

TURISMEN I DAG I OMRÅDET

Fra Søndervig til Blåvand

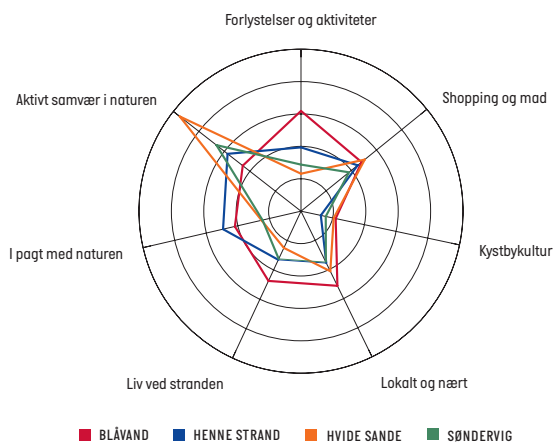
Levende feriebyer og velbesøgte strande. Steder, der har det hele inden for rækkevidde. Aktivitet og afslapning, surfing, fiskeri og oplevelser i naturen. Blomstrende handels- og byliv, gastronomi på Henne Kirkeby Kro og kultur på Tirpitz - begge i verdensklasse. Området driver volumen i Vestkystens turisme. Her er tale om en veludbygget turismemedestination og et turismemæssigt knudepunkt med 1/3 af turismeomsætningen på Vestkysten, det største antal overnatninger på strækningen, lange ophold og en længere sæson. Med åbningen af Tirpitz og det kommende Naturkraft ved Ringkøbing har området fået tilført markante attraktioner, som er med til at udvide oplevelsesmulighederne og til at tiltrække nye målgrupper.

Området fra Søndervig til Blåvand byder på en række driftige kystferiebyer i form af Blåvand, Henne, Søndervig og Hvide Sande, som alle er udpeget som særlige feriesteder og som primært tiltrækker en bred målgruppe af besøgende fra det tyske marked. Men de samme byer er under et massivt pres i højsæsonen, og generelt oplever området store kapacitetsudfordringer, når turismen er på sit højeste.

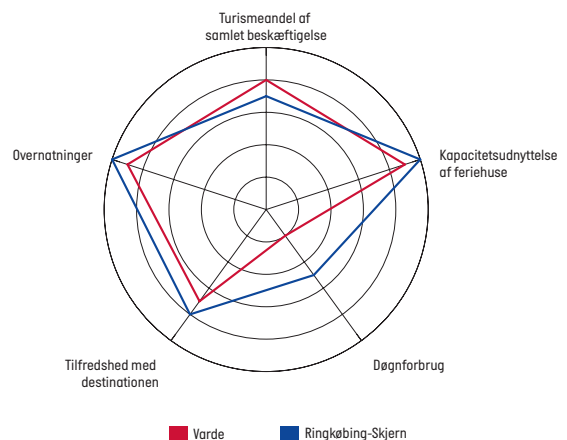
De besøgende er generelt tilfredse med destinationen, men bymiljøerne lever ikke op til de besøgendes forventninger til kvalitet, og i højsæsonen mangler der aktiviteter og oplevelser til de mange besøgende. Døgnforbruget er relativt lavt hos gæsterne i området.

Den store volumen af gæster udgør et stort potentiale for området, hvis man formår at øge deres døgnforbrug, men der kan også arbejdes på at tiltrække nye og mere købestærke målgrupper. Det kan ske gennem en styrkelse af den kommercielle aktivering af naturen og ved at udbyde et endnu mere varieret og mange-facetteret produktudvalg med fokus på kvalitet, herunder flere kulturtilbud og signaturoplevelser.

OPLEVELSESPROFIL I DAG

TURISMEN I DAG I OMRÅDET

Fra Fanø til Tønder

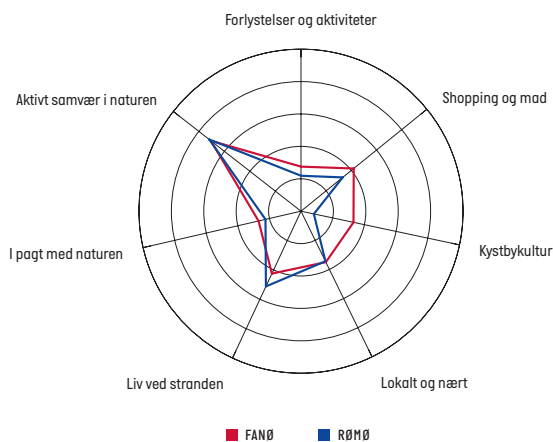
Karakterfuld bygningsarv og autentiske kulturmiljøer, marsken og tidevandet, Sort Sol og Sælsafari. Området fra Fanø til Tønder er de besøgendes adgang til alt det, Vadehavet har at byde på, og som byder på stor diversitet fra syd til nord.

På øerne – Fanø og Rømø – er der et stort turismepres i sommersæsonen fra primært de tyske markeder, og i områdets hovedby i området, Esbjerg, er der et stort antal overnatninger og et højt døgnforbrug pga. en markant erhvervsturisme. Men resten af strækningen er uopdyrket land rent turismemæssigt, men har et potentiale.

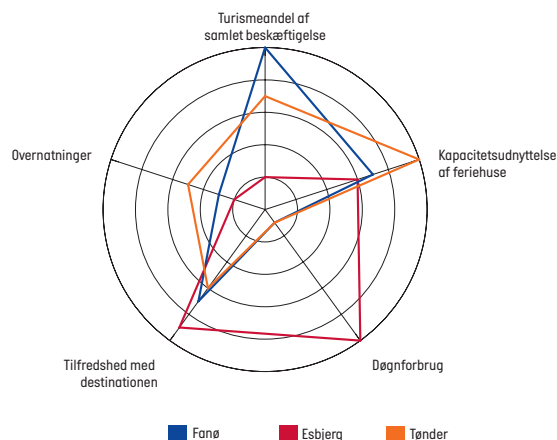
Her er UNESCO-udpeget Verdensarv i form af et naturlandskab, som ikke ligner noget andet i dansk kontekst. Et nyåbnet Vadehavscenter tiltrækker nye målgrupper. Og her finder man unikke historiske tidslommer og stærke fortællinger i Tønder, Møgeltønder, Højer, Sønderho og Ribe. Byer som bevaringsmæssigt er i meget forskellig stand, hvor det i nogle tilfælde handler om at fastholde kvalitet, mens der i andre er behov for et generelt kvalitetsløft.

Området har nogle stærke kommercielle produkter, der trækker på de særlige naturmæssige kvaliteter, Vadehavet byder på. Men resten af værdikæden følger ikke med. Der findes i dag ikke tilstrækkelig overnatningskapacitet og gæsteservice af en kvalitet, der matcher de storslåede naturoplevelser. Der investeres i disse år massivt i at opgradere Højer og Tøndermarsken, ligesom det centrale Ribe har fået et kvalitetsløft. Ribe og Højer besidder begge store kvaliteter i sine historiske miljøer, og har potentiale til at fungere som indgang til henholdsvis Vadehavet og Tøndermarsken med tilbud til de besøgende, hvor overnatning og restauranter agerer ramme for områdets oplevelser og aktiviteter. Men hvor Ribe er relativt udviklet med hensyn til turismetilbud og har en vis størrelse, er indsatsen i Højer kun netop begyndt, og Højer står foran en omfattende udvikling for at tilbyde en samlet turismeoplevelse.

OPLEVELSESPROFIL I DAG

TURISMEN I DAG I OMRÅDET

2

**VESTKYSTENS
11 KOMMUNER**

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

Frederikshavn Kommune rummer et af Vestkystens stærkeste, selvstændige brands – Skagen – som særligt tiltrækker livsnydere og kulturturister. Byens særegne og helstøbte kulturmiljø er en vigtig del af byens brand og oplevelsesprofil. Skagen har den højeste gæstetilfredshed blandt feriestederne på Vestkysten.

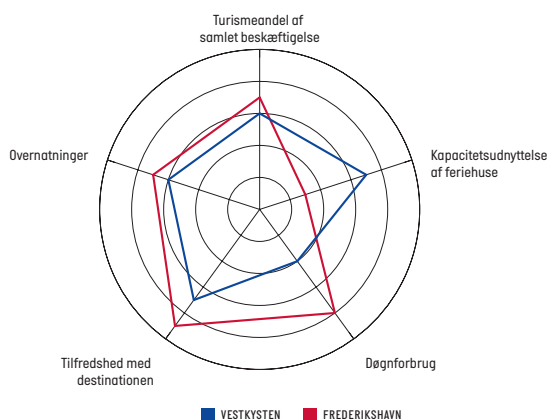
Skagen Museum og naturattraktioner som Grenen, Råbjerg Mile og Hulsig Hede er vigtige trækplastre for kommunen. Sidstnævnte tre repræsenterer unikke landskabsoplevelser, der er vigtige for Vestkystens fortælling og brand i kystens nordjyske del.

Frederikshavn Kommune rummer Vestkystens største hotelsektor, hvilket er med til at sikre et – for Vestkysten – højt døgnforbrug. Som det eneste sted på kysten har krydstogtturister og færggæster en betydning for kommunens turismeomsætning.

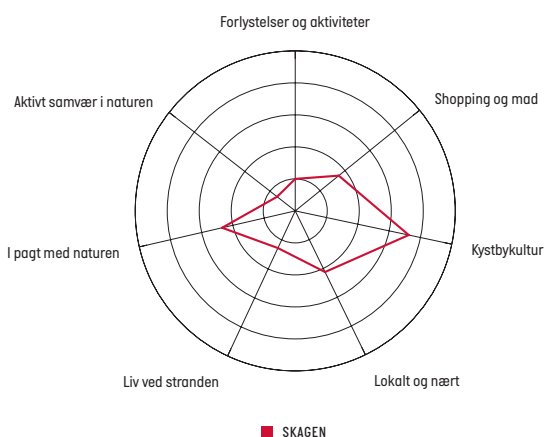
Kommunen rummer mange landliggere, hvilket betyder en lav kapacitetsudnyttelse af feriehuse. Destinationen er præget af en kort sæson, hvor der er kapacitetsudfordringer og mangler overnatningsmuligheder. Generelt har kommunen tilbagegang i kommercielle overnatninger.

Nøgletal for kommunen

Oplevelsesprofil for Skagen

POTENTIALER

- Nytænkning af brandet 'Skagen' og i endnu højere grad dyrke særlige interesser for kultur- og livsnyderkoncept gennem nye oplevelsesmuligheder og produktudvikling
- En samlet profilering kan styrke Skagen og Lønstrup som en livsnyderdestination på tværs af kommunegrænser
- Fokus på forlængelse af sæsonen i Skagen gennem kvalitetsløft i byrum, byfunktioner, shoppingmulighed og madudbud
- Styrkelse af hotelsektor og fokus på at tiltrække flere kortferie-gæster
- Fokus på at styrke den kommercielle og rekreative udnyttelse af naturen

UDFORDRINGER

- Lav kapacitetsudnyttelse af feriehuse og mange landliggere
- Kapacitetsudfordringer i højsæson
- Kort sæson – særligt i Skagen
- Generelt behov for kvalitetsløft og nytænkning af brandet 'Skagen'

NØGLETAL

	FREDERIKSHAVN KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger (1.000)	1.565 [9 % af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35 % af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger (1.000)	1.648 [12 % af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24 % af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	2.529	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	8,8 %	6,8 %	4,2 %
Turismeforbrug	2,0 mia. kr. [13 % af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15 % af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	612 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	4,9	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

HJØRRING KOMMUNE

Hjørring Kommune har med Løkken og Lønstrup to stærke feriebyer med hver sin særlige identitet, der supplerer hinanden godt i forhold til forskellige typer af turismeoplevelser inden for kort afstand. Lønstrup ligger fortættet, hyggeligt og smukt med stærk appel til livsnydersegmentet, mens Løkken gennem det sidste årti er lykkedes med at genopfinde sig selv som by og feriested for en bredere målgruppe – heriblandt særligt familier. Gæstetilfredsheden er blandt de højeste på Vestkysten.

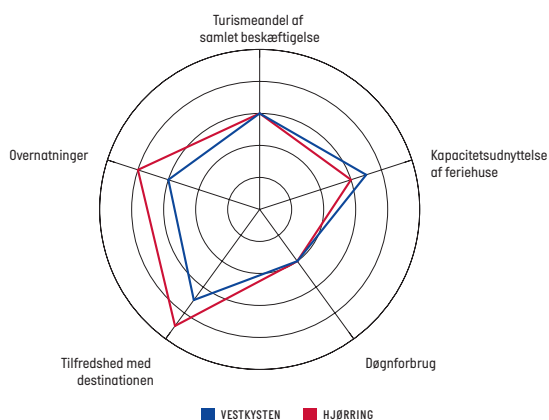
Tversted og Hirtshals er i dag sekundære, turismemæssige støttepunkter, men byder tilsammen på oplevelser og funktioner, der har potentiale til at supplere og udvide kystturismen i den nordligste del af vestkysten. Hirtshals er med den aktive erhvervshavn et logistisk knudepunkt for trafikken fra Norge, Færøerne og Island og en interessant by for de mange turister, der passerer, når de er på vej til og fra færgerne. En stor

attraktion i byen er Nordsøen Oceanarium med knap 200.000 besøgende om året. En stor del af turisterne bor i sommerhusområderne omkring Tversted – en mindre kystby bag klitterne, med flere mindre butikker og et godt foreningsliv.

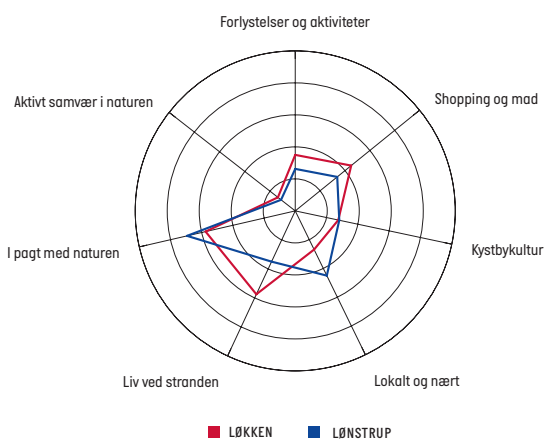
Hjørring by udgør et vigtigt infrastrukturelt og handelsmæssigt knudepunkt. Kommunen rummer herudover gode strande, særligt Løkken, og unikke naturområder, bl.a. Rubjerg Knude, som er med til at understrege kommunens oplevelsesprofil. Både feriesteder og oplevelser er godt infrastrukturelt opkoblet via motorvej og lufthavnen i Aalborg.

Hjørring Kommune rummer mange feriehus, men kapacitetsudnyttelsen ligger – lige som døgnforbruget – lavt. Sæsonen er i dag begrænset til en meget kort periode henover sommeren, men som den eneste af de nordjyske kommuner, har Hjørring oplevet en [mindre] vækst i turismen fra 2008-16.

Nøgletal for kommunen

Oplevelsesprofil for Lønstrup/Løkken

POTENTIALER

- Vækstklynge Løkken-Blokhuse rummer et potentiale til at styrke en stærk samlet destination
- En samlet profilering kan styrke Skagen og Lønstrup som en livsnyderdestination på tværs af kommunegrænser
- Styrke byerne gennem fysisk kvalitetsløft samt fokus på shopping og mad
- Skabe sæsonudvidelse i Løkken (fra sæsonby til helårsby)
- Generel oplevelsesudvikling - særligt omkring byerne
- Udbygge og mangfoldiggøre overnatningskapacitet, feriehusene særligt omkring Løkken
- Optimere og redefinere campingpladser (bl.a. omkring Lønstrup)

UDFORDRINGER

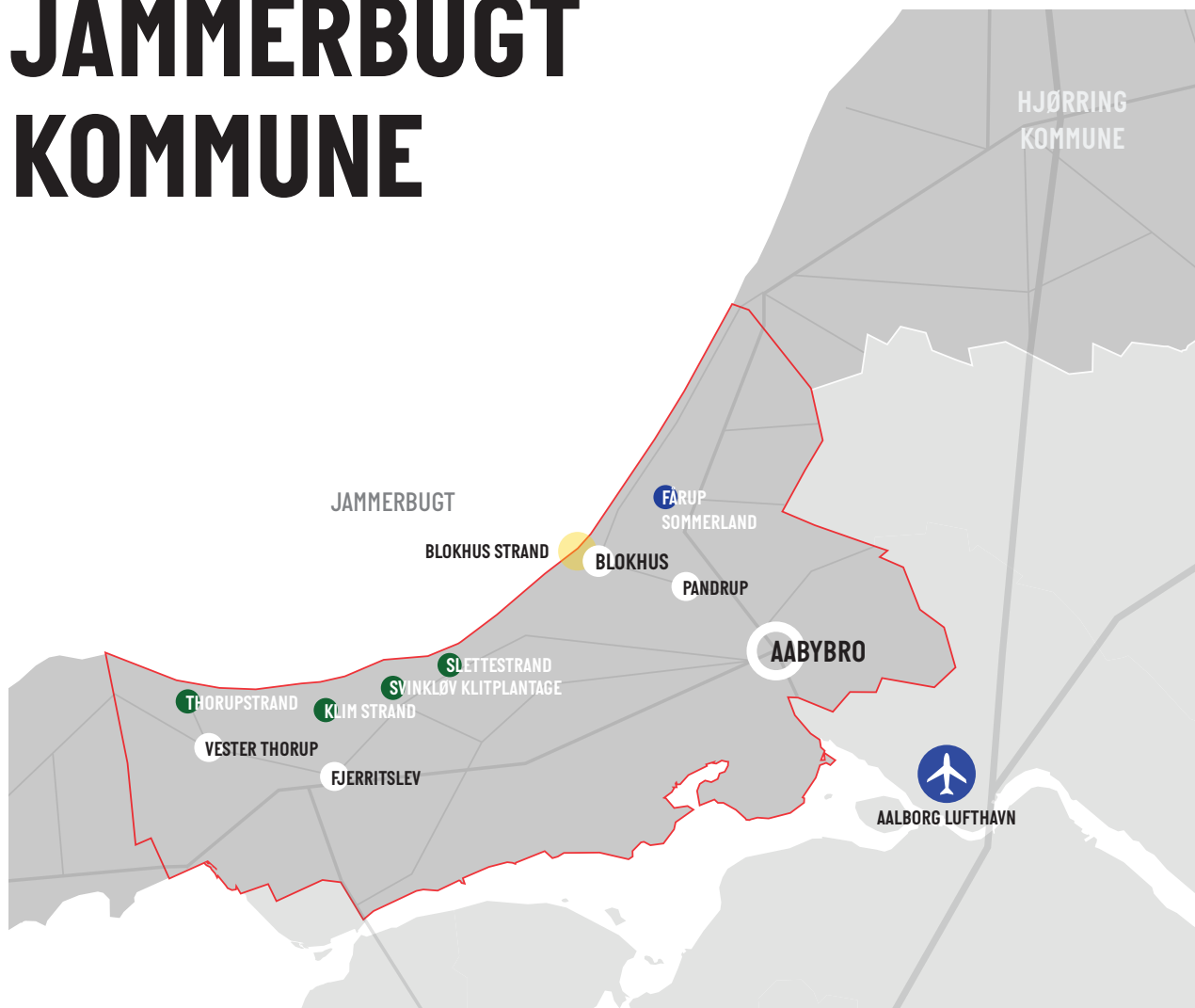
- Pres på byerne i højsæsonen
- Lav udlejningsprocent
- Lavt døgnforbrug
- Kort sæson
- Lav vækst i antal overnatninger
- Mange campingpladser med lav kapacitetsudnyttelse
- Kysterrosion

NØGLETAL

	HJØRRING KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger [1.000]	1.682 [9 % af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35 % af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger [1.000]	1.803 [13 % af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24 % af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	2.066	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	7,2 %	6,8 %	4,2 %
Turismeforbrug	1,6 mia. kr. [11 % af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15 % af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	447 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	4,9	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

JAMMERBUGT KOMMUNE

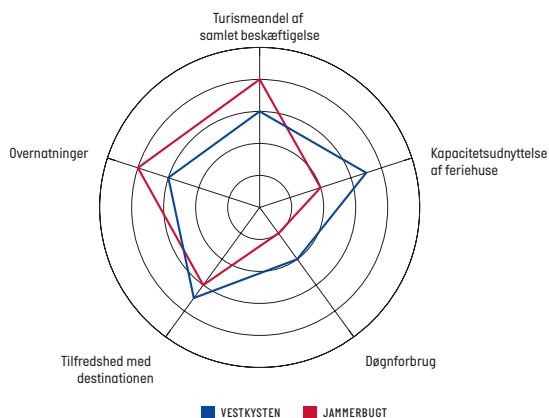
Jammerbugt Kommune har en lang historie som turismedestination med Blokhus som det primære turismemæssige omdrejningspunkt, suppleret af en række mindre, mere eksklusive og autentiske steder i form af Slettestrand, Thorup Strand og Svinkløv med hver sin særegne profil. Blokhus har en stærk profil som strandby, mens bymidten gennem det seneste årti har gennemgået et væsentligt kvalitetsløft med ensretning af bygningsudtryk, byfortætning, nye byrum og byfunktioner bl.a. det højtprofilerede strandhotel.

Den vilde natur, der møder kysten langs Jammerbugten, er rig på mere eller mindre oversete perler, hvorfor den er særlig velegnet til friluftsliv og outdoor-aktiviteter. Omkring Slettestrand er etableret fine mountainbikespor i nærhed til Slettestrand

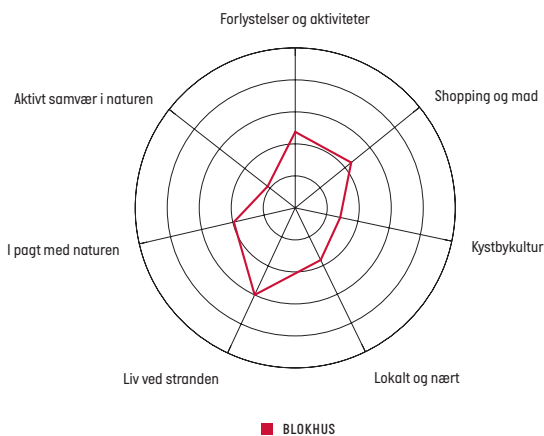
Feriecenter, og denne sammenkobling af overnatning og naturaktivitet repræsenterer et stort turismepotentiale. Fårup Sommerland udgør en stor og vigtig attraktion i området, og kommunen er godt koblet op infrastrukturelt i kraft af lufthavnen i Aalborg.

Kommunen har oplevet det største fald i kommercielle overnatninger på tværs af Vestkysten, og mange feriehus i kommunen er på private hænder og indgår derfor ikke i det officielle udbud. Turisterne i området har herudover et lavt døgnforbrug, og sæsonen er i dag relativt kort. Forsøg i vintermånederne med oplevelsestilbud, bl.a. i skulpturparken i Blokhus, helårsåbne butikker og lignende har vist positive resultater med afsmittende effekt på byliv og detailhandel.

Nøgletal for kommunen

Oplevelsesprofil for Blokhus

POTENTIALER

- Vækstklynge Løkken-Blokhus rummer et potentiale til at styrke en stærk samlet destination på tværs af kommunegrænsen
- Dyrkelse af de autentiske brands omkring Slettestrand, Thorup Strand og Svinkløv
- Kapacitetsudvikling i området mellem Blokhus og Løkken, der er meldt ind som udviklingsområder
- Skabe sæsonudvidelse i Blokhus (fra sæsonby til helårsby)
- Omdannelse af eksisterende campingområder til nye overnatningsformer i pagt med naturen
- Fokus på oplevelsesudvikling og kvalitetsløft
- Nærheden til Aalborg Lufthavn rummer et potentiale for kortferie

UDFORDRINGER

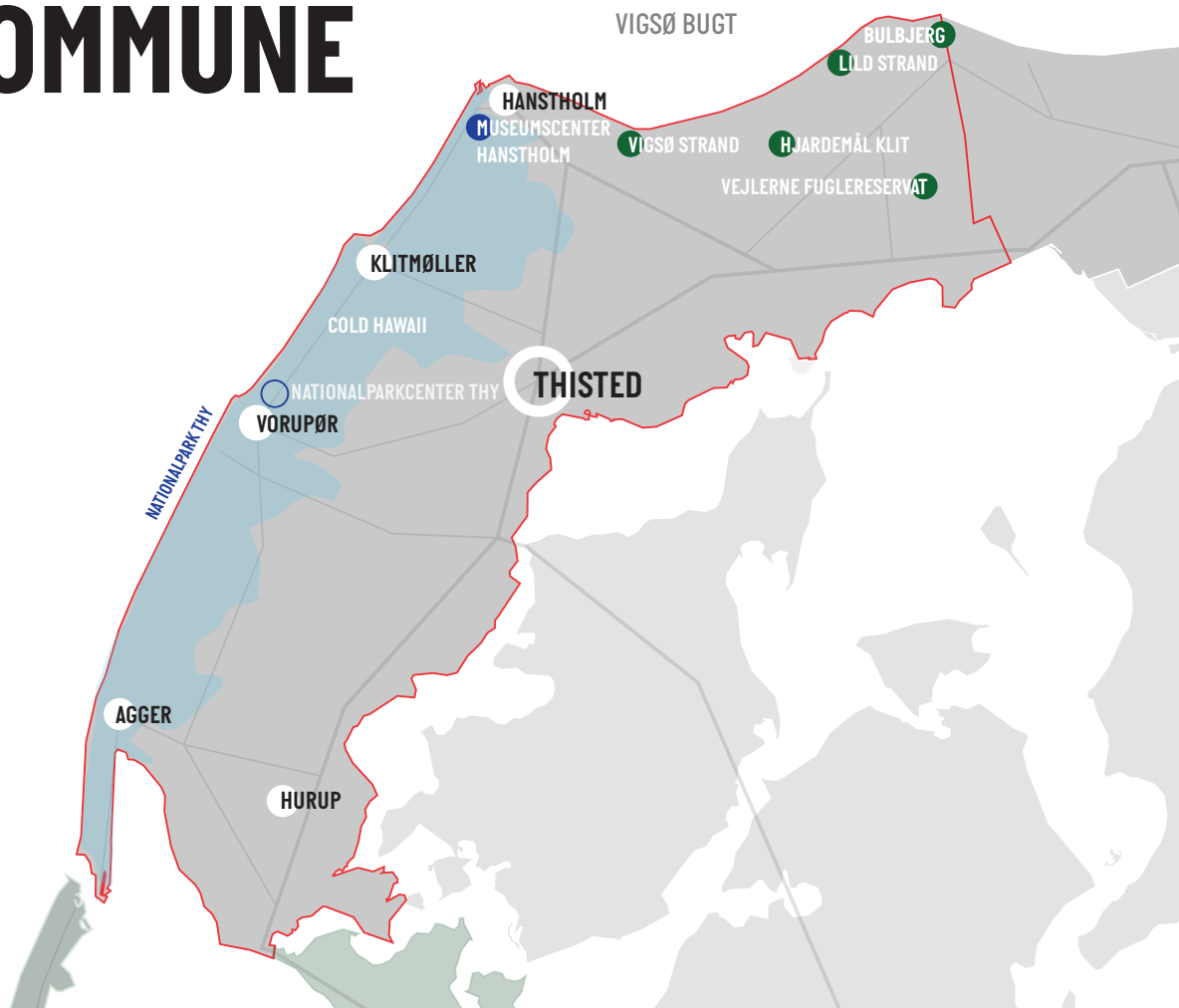
- Tilbagegang i kommercielle overnatninger [-10%]
- Nedslidte campingområder og faldende antal campinggæster

NØGLETAL

	JAMMERBUGT KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger [1.000]	1.752 [10% af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35% af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger [1.000]	2.002 [14% af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24% af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	2.043	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	14,6%	6,8%	4,2%
Turismeforbrug	1,5 mia. kr. [10% af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15% af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	407 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	4,5	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

THISTED KOMMUNE

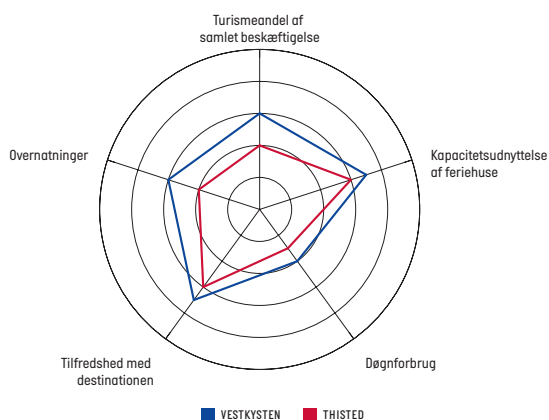
Thisted Kommune rummer mange naturperler og er kendt for den rå naturoplevelse – ikke mindst i kraft af Nationalpark Thy. Thisted har et unikt og stærkt brand i Cold Hawaii, som har sat området på (verdens-)kortet for outdoor- og surfтуриisme. Med kyst på én side og fjord på den anden har Thisted en unik placering, men den megen vand betyder også, at kommunen ligger infrastrukturelt afkoblet.

Kommunen byder på attraktive bymiljøer i Klitmøller og Vorupør, som gennem de sidste år har undergået store løft og investeringer, der har haft stor positiv betydning for byerne og kommunen som helhed. Hanstholm er en rå og autentisk fiskeriby, som traditionelt ikke har tiltrukket mange turister, noget der så småt er begyndt at ændre sig de seneste år.

Wayfinding og tilgængelighed i naturen er i gang med at blive udviklet, så Nationalparken i endnu højere grad kan bringes i spil turismemæssigt og styrke kommunens profil inden for natur- og outdoorturisme, bl.a. gennem unikke nedslag i naturen. Et besøgscenter for Nationalpark Thy forventes at åbne inden for få år i Vorupør, hvilket vil styrke byen som et af de vigtigste knudepunkter for turisme i området. Udvikling og tiltag i kommunen er generelt præget af få, innovative kræfter, der skaber nye turismeprodukter og oplevelser.

Turismen i Thisted Kommune fylder i dag relativt lidt, og der har været et fald i kommercielle overnatninger, ligesom der er relativt få feriehuse og en lav kapacitetsudnyttelse.

Nøgletal for kommunen

Oplevelsesprofil for Vorupør/Klitmøller

POTENTIALER

- Videreudvikling af det unikke brand med en stærk profil inden for aktiv naturturisme
- Satsning på naturturisme - kommercialisering af den rå og uberørte natur – iscenesættelse, tilgængelighed og oplevelsesudvikling i naturen
- Udvikling af high-end overnatningskapacitet i pagt med naturen, der tiltrækker nye målgrupper
- Bedre sammenhæng mellem feriehusområder og byer
- Kyst og fjord rummer et udviklingspotentiale ift. kommunens udviklingsprofil

UDFORDRINGER

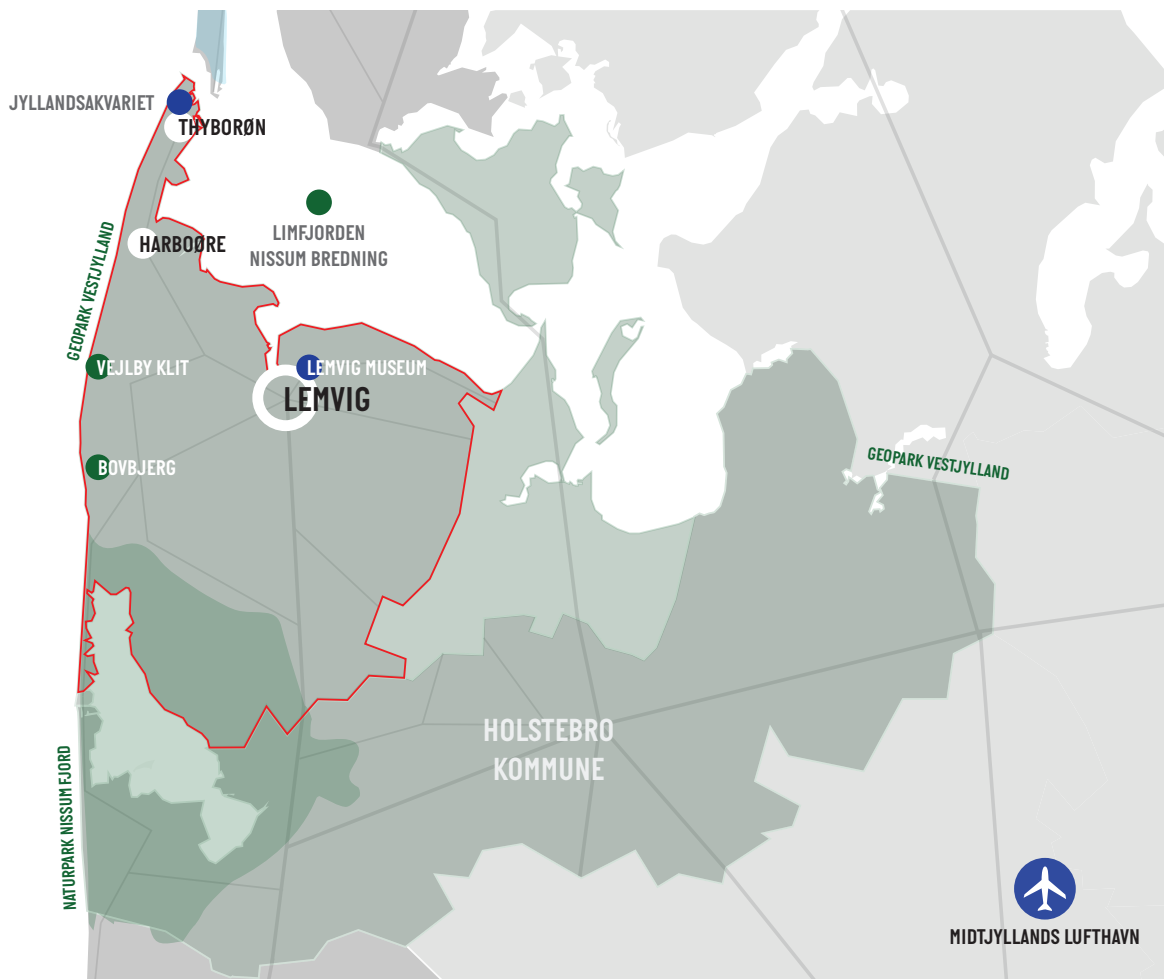
- Fald i kommercielle overnatninger [-6%]
- Mange dagsgæster med lavt døgnforbrug
- Begrænsede udviklingsmuligheder pga. fredede naturområder
- Få kommercielle feriehuse, der trænger til opgradering og kvalitetsløft
- Afkoblet placering af infrastrukturen

NØGLETAL

	THISTED KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger (1.000)	920 [5 % af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35 % af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger (1.000)	775 [5 % af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24 % af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	903	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	4,2%	6,8%	4,2%
Turismeforbrug	0,7 mia. kr. [5 % af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15 % af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	417 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	4,6	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

LEMVIG KOMMUNE

Lemvig Kommune rummer autentiske fiskerimiljøer og stærk identitet i byerne Thyborøn og Harboøre og tilbyder anderledes og varierede naturoplevelser både i fjord og ved hav – der dog i dag kun i lille grad er udviklet med turisme for øje. Kommunen har i dag ingen udpegede særlige feriesteder eller højtprofilerede attraktioner med undtagelse af Jyllandsakvariet, der bl.a. tilbyder østersfangst. Naturpark Nissum Fjord og den mulige udpegning af UNESCO Geopark Hovedbyen rummer store potentialer for området. Lemvig by ligger attraktivt ved Limfjorden, men savner overnatningstilbud og kobling til kysten.

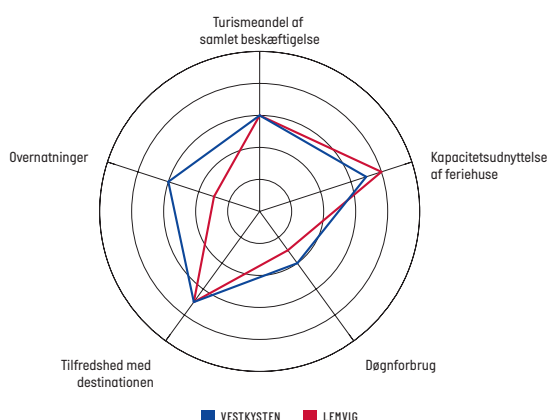
Turismebrandet står i dag svagt grundet fraværet af egentlige feriebyer, manglende profilering, få attraktioner og begrænsede oplevelsesmuligheder. En af de centrale udfordringer for kommunen rent turismemæssigt er, at der mangler kobling

mellem overnatningssteder, kyst og byer. Med den kommende motorvej til Holstebro vil kommunen blive væsentligt bedre opkoblet infrastrukturelt, og Thyborøn ligger som indgangen til Nationalpark Thy og resten af den nordjyske kyst, når man bevæger sig langs kysten.

Lemvig Kommune savner generelt overnatningstilbud og er et af de steder med færrest feriehus langs Vestkysten, mens de feriehus, der findes, er præget af høj kapacitetsudnyttelse. Der er et ensidigt overnatningstilbud i kommunen, men de kommercielle overnatninger har været i høj vækst, og der bliver - og vil i de kommende år i endnu højere grad blive - investeret i rekreative oplevelser, byudvikling og overnatningstilbud, som alt sammen vil styrke Lemvig som turismekom-mune. Området rummer et af Vestkystens vækstpotentialer forudsat, at der lokalt og kommunalt er opbakning og vilje.

Nøgletal for kommunen

POTENTIALER

- Udnytte og fortsætte den positive udvikling
- Styrke og profilere grundfortælling/brand (fiskeri/kyst/fjord/geopark)
- Stort potentiale i udvikling af Thyborøn til feriested med unik og stedbunden profil
- Koncentration af oplevelser og overnatningsfaciliteter i og omkring Thyborøn
- Udvikling af overnatningskapacitet – nye feriehus, flere feriehus til udlejning samt differentierede overnatningsformer
- Udvikling af basisfunktioner og oplevelser med udgangspunkt i natur- og fiskeriprofilen
- Bedre sammenhæng mellem feriehusområder og byer
- Motorvejen til Holstebro giver kommunen bedre opkobling og nye muligheder

UDFORDRINGER

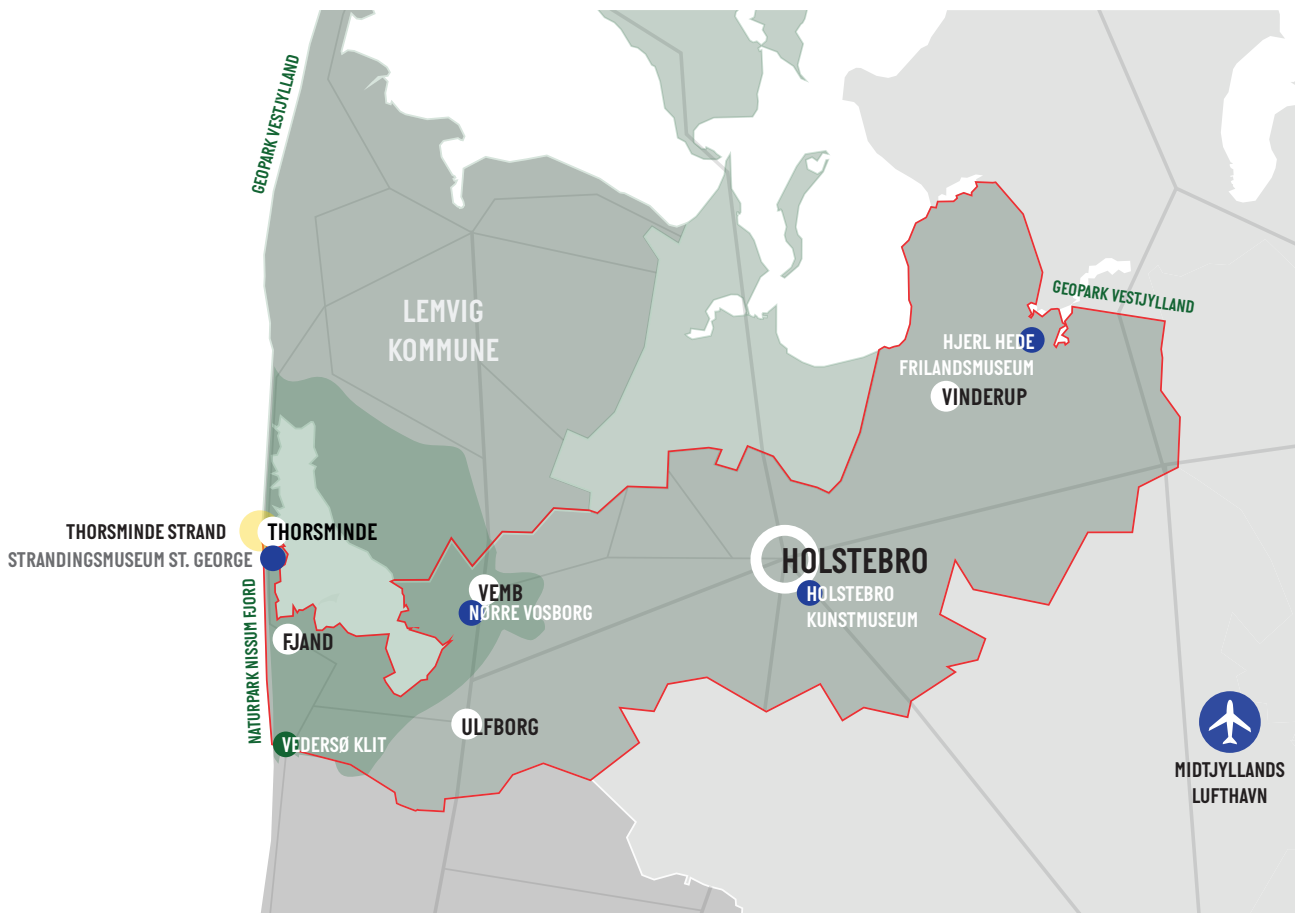
- Svagt turismebrand og ingen højtprofilerede attraktioner eller byer med undtagelse af Jyllandsakvariet
- Få overnatningsmuligheder og manglende kobling mellem overnatning, service og by

NØGLETAL

	LEMVIG KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger [1.000]	755 [4 % af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35 % af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger [1.000]	526 [4 % af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24 % af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	699	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	6,4%	6,8%	4,2%
Turismeforbrug	0,5 mia. kr. [4 % af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15 % af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	426 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	-	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

HOLSTEBRO KOMMUNE

Holstebro Kommune har kun 13 km kystlinje, og turismen er i dag ikke udviklet i samme grad som i de sydligere beliggende kommuner. Beliggenheden ved både Nissum Fjord og Limfjorden giver kommunen en unik oplevelsesprofil, som har potentiale til at profilere kommunen yderligere, ligesom man med fordel kunne commercialisere produktet yderligere.

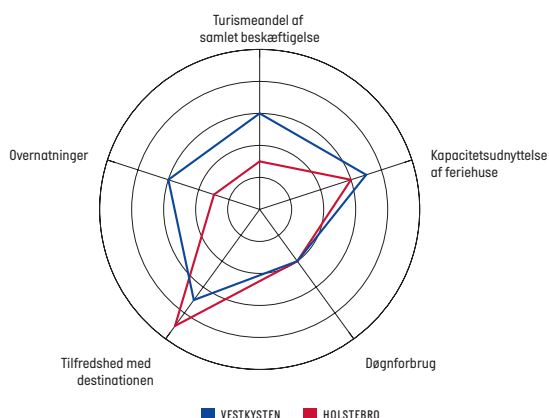
Thorsminde er Holstebros mest centrale kystferieby, og byen har en unik placering mellem hav og fjord, et fint fiskerikulturmiljø og landskabskvaliteter helt centralt i byen. Byen er præget af et levende lokalsamfund og en aktiv borgerforening, der bl.a. laver fiskeauktioner og events målrettet turister. Thorsminde er kun i begrænset omfang udviklet med turisme for øje, og byen rummer et stort turismemæssigt udviklingspotentiale. Turisternes tilfredshed ligger højt sammenlignet med andre destinationer.

Den gennemgribende udvidelse og ombygning af Strandingsmuseum St. George i Thorsminde har, med et højt ambitionsniveau, sat kommunen på landkortet og har styrket Thorsminde som by. Museet er i dag Holstebro Kommunes eneste større, kommercielle attraktion, der ligger ved selve kysten.

Holstebro by har en stærk kultur- og shoppingprofil, som flere gange er kåret som Danmarks bedste og flotteste handelsby. Den er unik ift. adgangen til kunst og kultur i bymiljøet i kombination med flere end 220 specialbutikker og spisesteder.

Holstebro Kommune har haft den største procentuelle vækst i antallet af kommercielle overnatninger på tværs af Vestkysten og har nydt godt af kapacitetsudfordringerne i de sydlige kommuner. På trods af den høje vækst har kommunen stadig et noget lavere antal kommercielle overnatninger sammenlignet med de større destinationer, og der er i dag et relativt lavt antal tilgængelige feriehus til udlejning.

Nøgletal for kommunen

POTENTIALER

- Udnytte og fortsætte den positive udvikling af Thorsminde til nyt feriested – hvor kyst, fjord og fiskeri tegner byens profil
- Udvikle og styrke overnatningsmuligheder – flere tilgængelige sommerhuse, nye differentierede overnatningsformer og udvikling/omdannelse af campingpladser til andre overnatningsformer
- Styrkelse, promovning og kommercialisering af aktiv naturturisme ved fjord og hav
- Geopark Vestjylland og Naturpark Nissum Fjord kan medvirke til at profilere kommunens naturkvaliteter og har potentiale til at tiltrække nye målgrupper
- Den nye motorvej vil koble kommunen bedre op på det infrastrukturelle netværk – for både danske og tyske turister

UDFORDRINGER

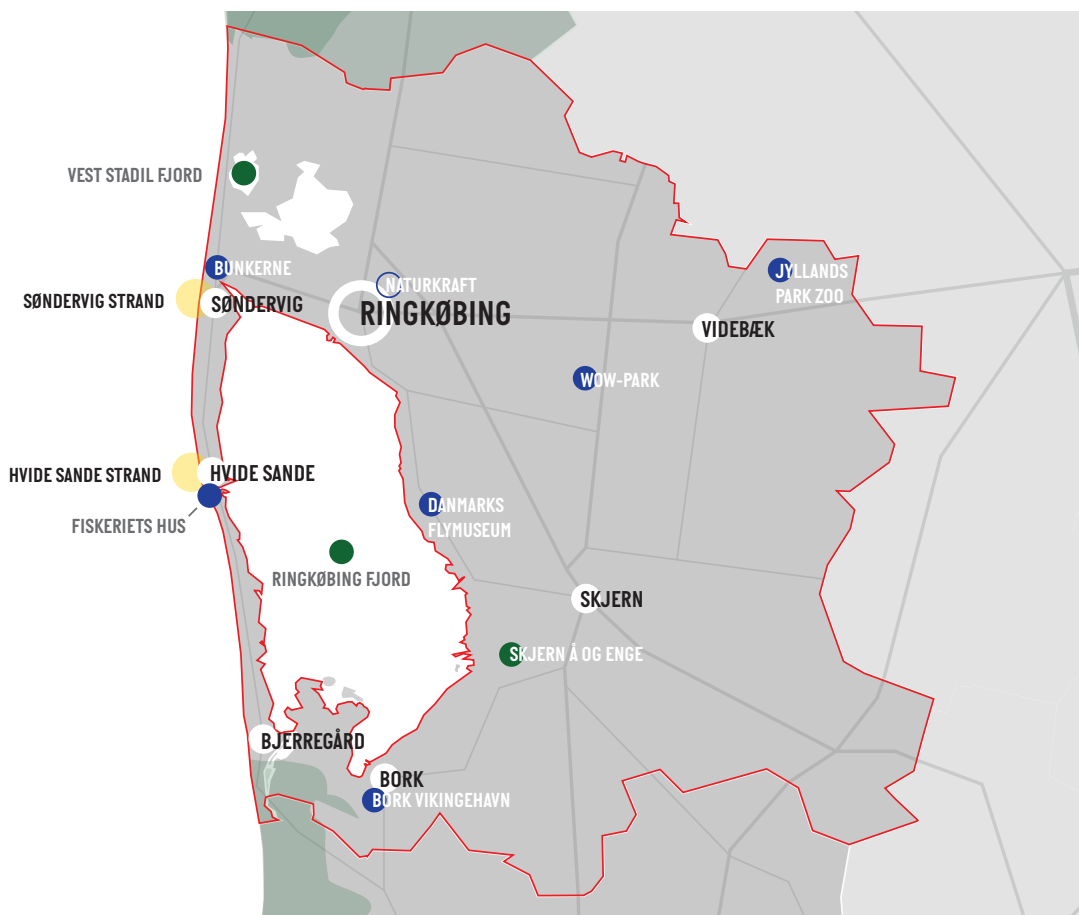
- Turismen fylder relativt lidt – få kommercielle overnatninger, lavt antal tilgængelige feriehusene og lav andel af beskæftigelsen
- Lille udbud af oplevelser og ingen større attraktioner med undtagelse af Strandingsmuseum St. George
- Kort kyststrækning

NØGLETAL

	HOLSTEBRO KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger [1.000]	689 [4 % af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35 % af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger [1.000]	1.122 [8 % af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24 % af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	1.066	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	3,4%	6,8%	4,2%
Turismeforbrug	0,8 mia. kr. [6 % af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15 % af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	463 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	4,9	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

RINGKØBING-SKJERN KOMMUNE

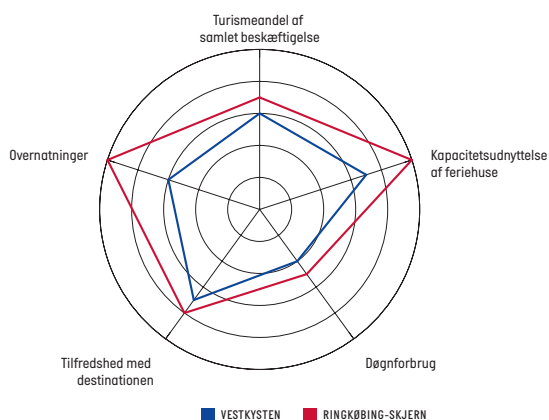
Ringkøbing-Skjern Kommune er en af Vestkystens mest veludbyggede turismedestinationer med både klassiske badebyer, havne- og fiskeribyer og kulturmiljøer. De turismemæssige omdrejningspunkter er primært Søndervig og Hvide Sande, mens Ringkøbing tilføjer destinationen en by med velbevarede kulturmiljøer samt et egentligt handels- og byliv.

Kommunen har både hav, fjord og å, hvilket giver mulighed for aktive naturoplevelser og rekreative områder, og destinationen profilerer sig allerede i dag på de aktive naturoplevelser. Ud over den kommende attraktion Naturkraft er der på nuværende tidspunkt kun få, egentlige attraktioner, men området rummer generelt potentiale til flere aktiviteter og oplevelses-tilbud.

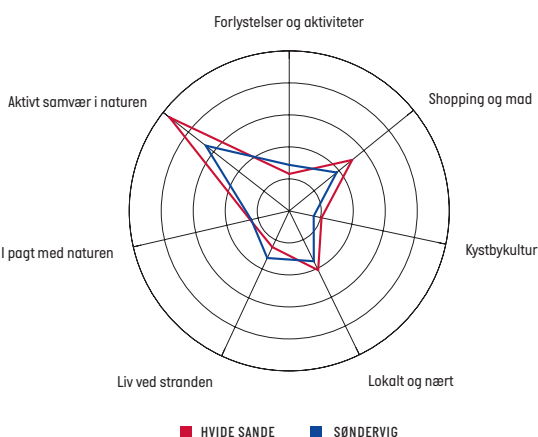
I Ringkøbing-Skjern Kommune findes det største antal tilgængelige feriehus, men kommunen byder i dag på et ensidigt overnatningstilbud, der henvender sig til den brede målgruppe og mangler differentierede overnatningsformer såsom hoteller, bynær overnatning og ferieboliger med høj standard.

Kommunen er en vækstmotor med 75% tyske turister, det største turismeforbrug og højeste kapacitetsudnyttelse [83%] på tværs af Vestkysten og en lang sæson. Ringkøbing-Skjern Kommune har Vestkystens højeste turismeforbrug. Turismen giver i højsæsonen trængsel og pres på feriebyerne, hvor kvaliteten af bymiljøerne ligeledes er svingende. Den nuværende tilfredshed i forhold til kvalitet ligger i den lave ende sammenlignet med resten af Vestkysten.

Nøgletal for kommunen

Oplevelsesprofil for Hvide Sande og Søndervig

POTENTIALER

- Vestkystens turismevekstklynge, vækstprojekt i samarbejde med Varde Kommune
- Kapacitetsudvikling – øget kvalitet, fortætning og udvikling af mere forskelligartede overnatningsformer
- Kvalitetsløft/byfornyelse af de kystnære feriebyer (Søndervig og Hvide Sande)
- Udvikling af Bork Havn som ferieby sammen med Nymindegab (Varde Kommune)
- Oplevelsesudvikling - øget kommerciel brug af naturen og kvalitet i oplevelser
- Styrkelse og profilering af Søndervig som moderne ferieby og Hvide Sande som aktiv by ved hav/fjord
- Kystprojektet Søndervig Feriepark, som øger kapaciteten og den ny attraktion i Naturkraft

UDFORDRINGER

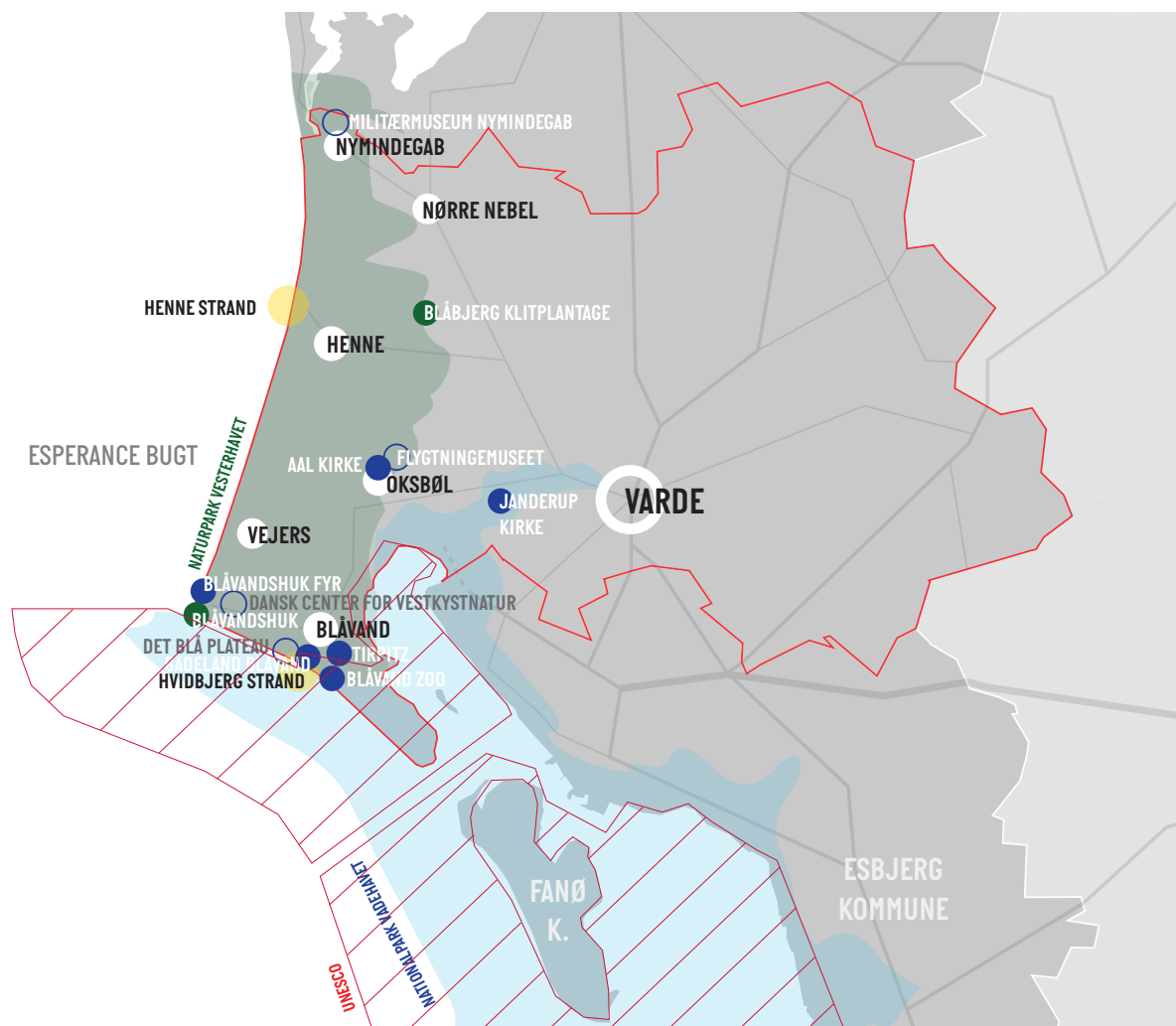
- Ensidedt overnatningstilbud i form af feriehuset
- Mangel på overnatningskapacitet i højsæsonen
- Pres på feriebyerne i højsæsonen
- Svingende bykvalitet og oplevelse af bymiljøet
- Få attraktioner og aktiviteter
- Lav gæstetilfredshed ift. kvalitet

NØGLETAL

	RINGKØBING-SKJERN KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger (1.000)	3.680 [20 % af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35 % af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger (1.000)	1.805 [13 % af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24 % af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	2.885	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	9,7%	6,8%	4,2%
Turismeforbrug	2,5 mia. kr. [17 % af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15 % af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	462 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	4,8	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

VARDE KOMMUNE

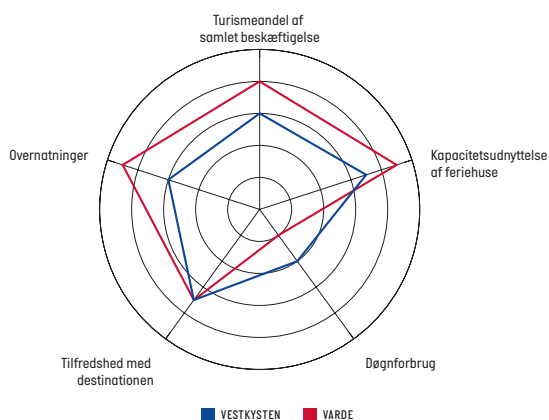
Varde Kommune er en særdeles veludbygget turismedestination, hvor feriestederne Blåvand og Henne er de største og mest udbyggede turismemæssigt. De veludbyggede feriebyer suppleres af naturoplevelser i Naturpark Vesterhavet, Varde Å, Filsø og ved Vadehavet. Varde Kommune er gennem de seneste par år blevet styrket af nye signaturoplevelser i form af bl.a. Museum Tirpitz og Henne Kirkeby Kro, ligesom nærheden til Legoland har betydning og er med til at skabe et af de mest diverse destinationer langs Vestkysten. Blåvand har en stærk profil med udgangspunkt i forlystelser/aktiviteter, mens Henne er stærkere på aktive naturoplevelser.

I Varde Kommune findes det højeste antal kommercielle overnatninger på tværs af Vestkysten. Herudover ligger Varde

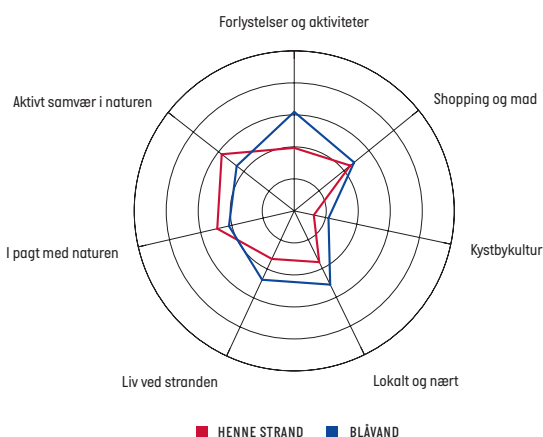
Kommune blandt de højeste i forhold til kapacitetsudnyttelse og samlet antal feriehus. Her udgør de tyske turister 70% af de kommercielle overnatninger og er med til at sikre en lang sæson, hvor Blåvand byder på den bedste sæsonspredning på hele Vestkysten.

Varde Kommune har sammen med Ringkøbing-Skjern Kommune stået for den største nominelle vækst i kommercielle overnatninger fra 2008-16. Campingkonceptet er videreudviklet i Hvidbjerg Strand Camping med stor succes. Her har et gennemgående fokus på kvalitet og flere forskellige overnatningsmuligheder i form af hytter, ferielejligheder og hotel givet vækst på campingområdet – en vækst, der ikke ses andre steder på Vestkysten.

Nøgletal for kommunen

Oplevelsesprofil for Henne Strand og Blåvand

POTENTIALER

- Vestkystens turismevekstklynge, vækstprojekt i samarbejde med Ringkøbing-Skjern Kommune
- Kapacitetsudvikling – skabe et mere varieret overnatningstilbud
- Styrke identitet, kvalitet og oplevelsestilbuddet i kommunen
- Øget kommerciel brug af naturen
- Styrke bykvalitet og byidentitet i de to primære feriesteder
- Videreudvikling af Nymindegab som feriested, sammen med Bork Havn (Ringkøbing-Skjern Kommune)

UDFORDRINGER

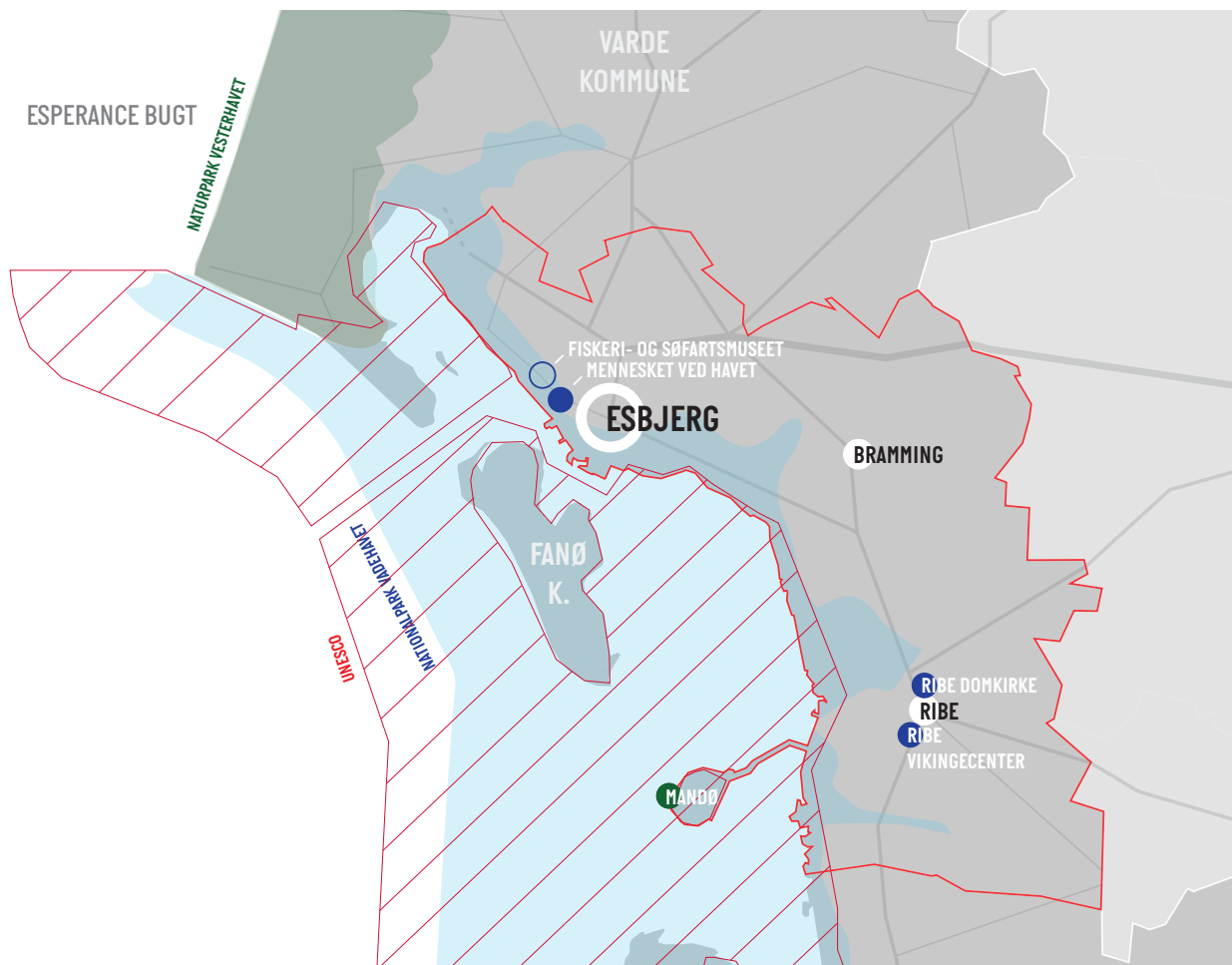
- Pres på natur og feriebyer i højsæson
- Kapacitetsudfordring i højsæson
- Feriebyer ligger afkoblet kyststrækningen
- Feriebyer opleves ensartede og med svag identitet
- Kystlinje ved skydeterræn er ikke offentlig tilgængelig
- Begrænsede muligheder for at udbygge de eksisterende feriesteder

NØGLETAL

	VARDE KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger [1.000]	3.900 [22 % af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35 % af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger [1.000]	1.457 [10 % af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24 % af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	2.343	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	10,5%	6,8%	4,2%
Turismeforbrug	2,1 mia. kr. [14 % af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15 % af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	390 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	4,7	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

ESBJERG KOMMUNE

Esbjerg Kommune tilbyder forskelligartede by- og kulturoplevelser med henholdsvis Esbjerg og Ribe. Esbjerg er Vestkystens eneste storby, der rummer klassiske by- og kulturoplevelser samt signaturattraktioner bl.a. i form af Mennesket ved Havet og Fiskeri- og Søfartsmuseet. Ribe er stærkt profileret på sine unikke by- og kulturmiljøer, der bl.a. rummer signaturattraktioner som Ribe Domkirke, Ribe Vikingecenter og en helstøbt historisk bykerne, som hvert år tiltrækker store mængder besøgende til byen.

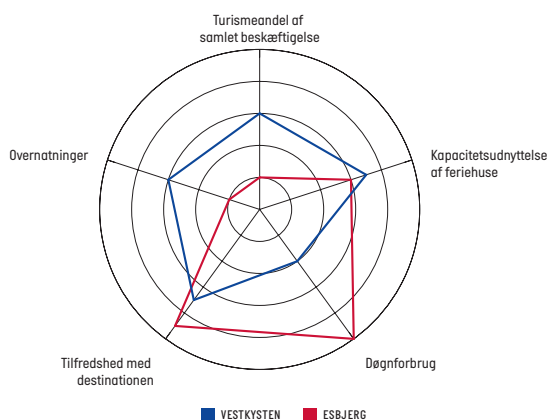
Esbjerg Kommune indgår, sammen med Varde, Tønder, Fanø og en række andre danske parter, i et trilateralt samarbejde med Tyskland og Holland omkring det unikke UNESCO-certificerede naturområde i Vadehavet. I alle tre lande er Vadehavet udpeget som nationalpark, og der er vedtaget en trilateral

turismestrategi for verdensvarven, der har fokus på bæredygtig turismeudvikling. Med udvidelsen af Vadehavscenteret, har kommunen fået en højtprofileret attraktion, der understøtter kommunens centrale rolle i Nationalpark Vadehavet, og som i sig selv tiltrækker mange besøgende til området.

Kommunen har en anden profil og tilbyder andre oplevelses-tilbud end de resterende kommuner på Vestkysten og er i mindre grad knyttet op på kystferiebrandet. Esbjerg by rummer en vis hotelkapacitet for særligt erhvervsturisme, hvilket er med til at give et højt døgnforbrug. Der er til gengæld meget få sommerhuse i kommunen, og derfor er Esbjerg også den kommune langs Vestkysten med færrest kommercielle overnatninger.

Nøgletal for kommunen

POTENTIALER

- Styrkelse af byerne Ribe [kultur- og bygningsarvsprofilen] og Esbjerg [storbyprofilen], der har potentiale til at spille en større rolle for vestkystturismen
- Større profilering af Nationalpark Vadehavet, UNESCO verdensarv og udvikling af naturoplevelser, der målretter sig livsnydere, kulturturister og aktiv turisme
- Stærke signaturattraktioner i bl.a. Vadehavssceneret, Fiskeri- og Søfartsmuseet samt Ribe Domkirke
- Bedre udnyttelse af eksisterende, stor hotelkapacitet i Esbjerg i højsæsonen
- Kan supplere de omkringliggende kommuner med attraktioner, oplevelser og bymiljøer

UDFORDRINGER

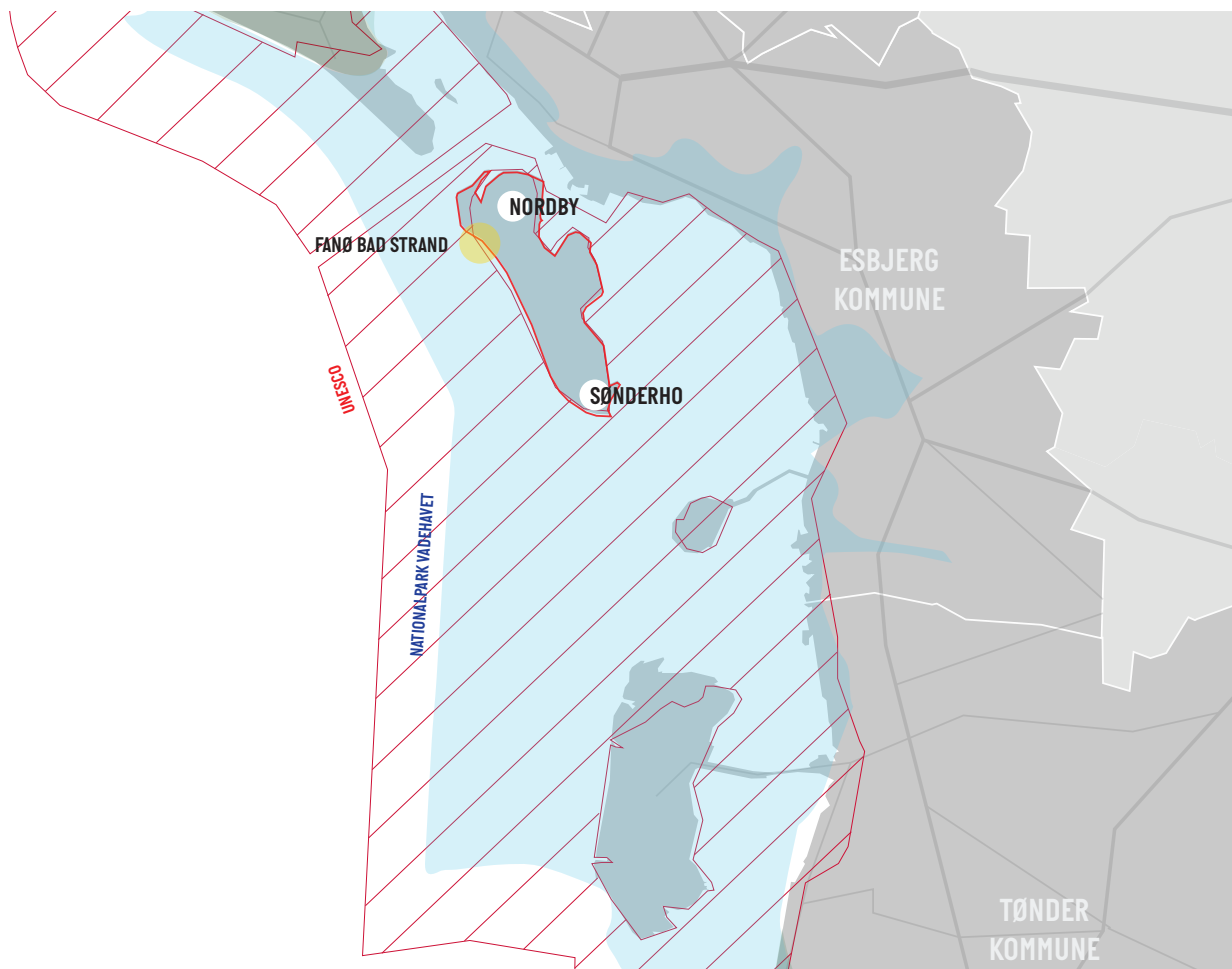
- Få kommercielle overnatninger
- Begrænset hotelkapacitet, særligt målrettet leisureturismen
- Manglende overnatningstilbud i Ribe

NØGLETAL

	ESBJERG KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger [1.000]	554 [3 % af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35 % af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger [1.000]	815 [6 % af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24 % af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	1.120	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	2,1%	6,8%	4,2%
Turismeforbrug	1,1 mia. kr. [7 % af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15 % af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	791 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	4,9	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

FANØ KOMMUNE

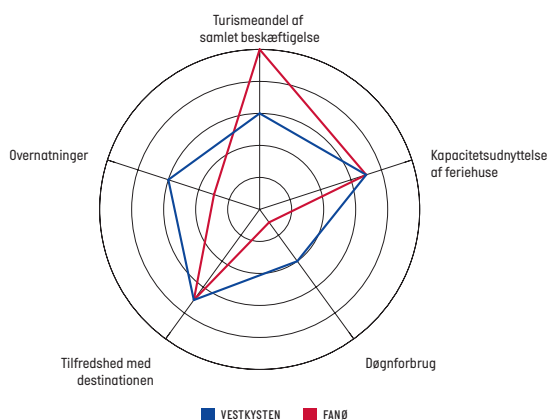
Fanø har et veletableret og unikt turismebrand, der er skabt med udgangspunkt i den unikke placering i Vadehavet, samt øens helstøbte by- og kulturmiljøer og høje koncentration af fredede bygninger, der giver øen sjæl og autenticitet. Nordby i nord og Sønderho i syd udgør de to små, bymæssige knudepunkter, mens feriehusområderne er koncentreret omkring den vestlige kyststrækning, og grundet de korte afstande opleves øen som et sammenhængende feriested.

Fanø rummer stærke naturoplevelser i kraft af placeringen midt i Vadehavet, der er udpeget til UNESCO verdensarv. De aktive naturoplevelser er en central del af Fanøs oplevelsesprofil, og er, sammen med de autentiske bymiljøer, øens største trækplaster. Øen rummer ingen højtprofilerede attrak-

tioner, men har stor succes med at tiltrække mange tusinde besøgende til højtprofilerede events som strikke-, drage- og musikfestival, der har stor betydning for øen.

Fanø har vækst i kommercielle overnatninger [30%] og en relativ høj kapacitetsudnyttelse [56%]. Øen tiltrækker en stor procentdel tyske turister, som udgør 77% af de kommercielle overnatninger. Sæsonen på øen er dog kort, og der opstår pres på byerne i højsæsonen. Turisternes døgnforbrug ligger lavest på tværs af Vestkystens kommuner, hvilket kan skyldes de få attraktioner og en manglende kommercialisering af naturen.

Nøgletal for kommunen

Oplevelsesprofil for Fanø

POTENTIALER

- Større profilering og kommercialisering af Nationalpark Vadehavet og UNESCO verdensarv.
- Profilering og udvikling af øens by- og kulturmiljøer skaber kvalitet i udbuddet til gavn for både lokale og turister
- Udvikling af naturoplevelser, der målretter sig livsnydere og aktiv turisme
- Udvidelse af sæson og udvikling af differentierede overnatningsmuligheder
- Styrkelse af event-turisme
- Byfornyelse ved Fanø Bad

UDFORDRINGER

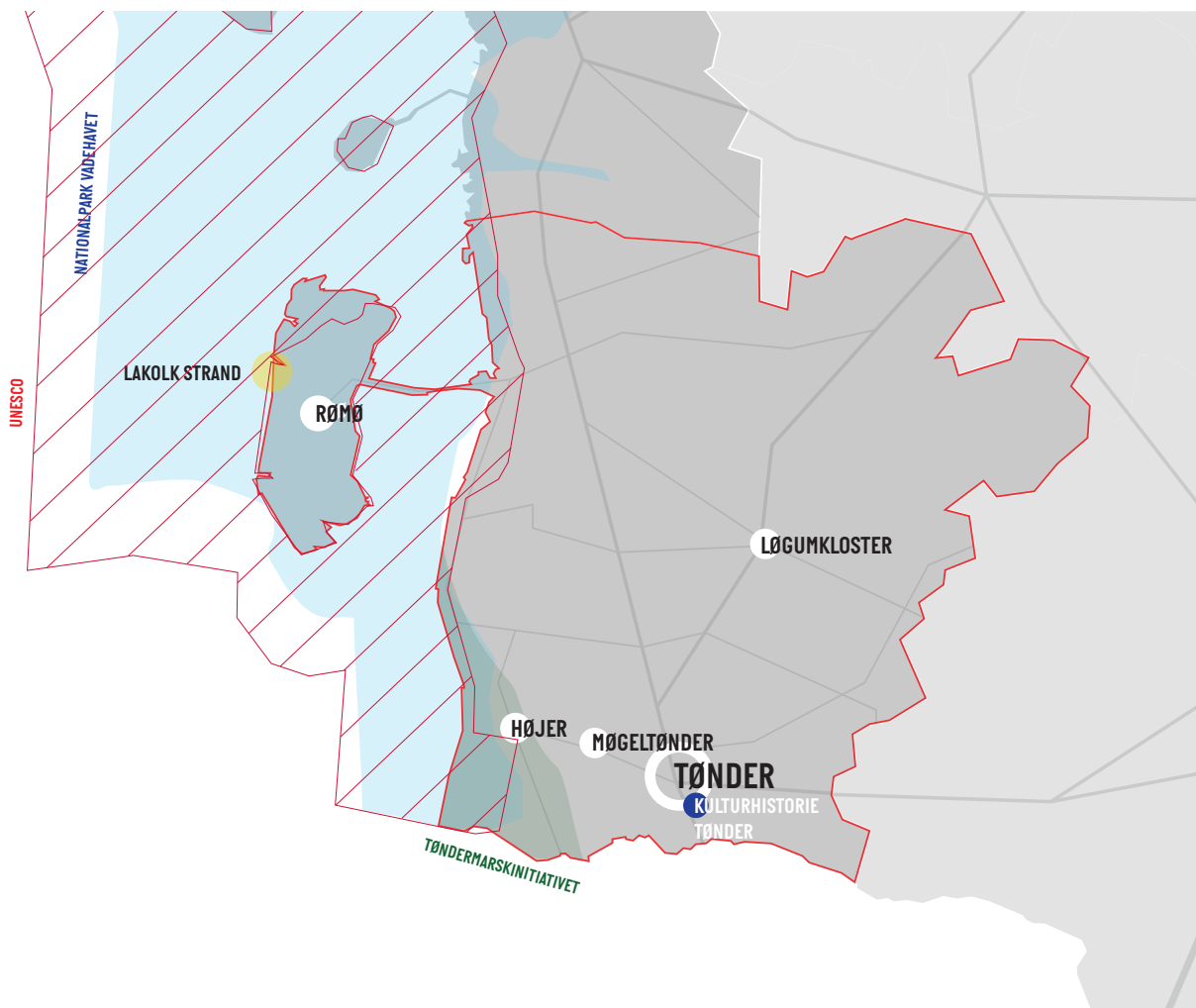
- Kapacitetsudfordringer i en kort højsæson
- Lavt døgnforbrug
- Pres på byer i højsæson, som ikke er planlagt til mange gæster
- Ensidedt overnatningsprodukt i form af feriehuset

NØGLETAL

	FANØ KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger [1.000]	880 [5 % af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35 % af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger [1.000]	457 [3 % af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24 % af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	632	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	62,0%	6,8%	4,2%
Turismeforbrug	0,5 mia. kr. [3 % af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15 % af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	352 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	4,6	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

TØNDER KOMMUNE

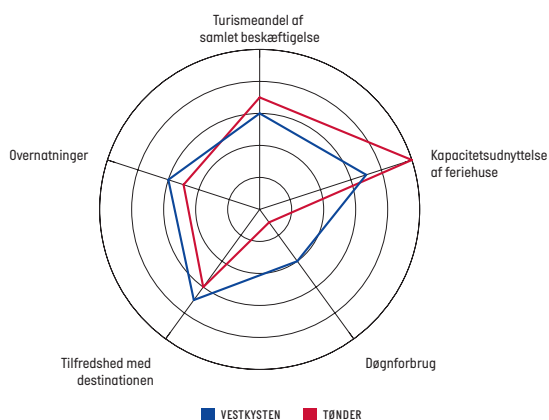
Den største del af Tønder Kommunes turisme er i dag koncentreret omkring Rømø, som er et veludbygget feriested med karakteristiske, brede strande, enestående natur og en stor koncentration af feriehuse. Turismen på Rømø er primært koncentreret omkring Lakolk mod vest og Havneby/Sønderby mod syd, hvor bymiljøerne begge steder opleves en anelse slidte og utidssvarende, og destinationen har i dag den laveste gæstetilfredshed af Vestkystens feriesteder. Ud over Rømø mangler kommunen generelle turismefaciliteter, turismeservice og overnatningsmuligheder.

Tønder Kommune har med Vadehavet og de autentiske kulturmiljøer i Tønder, Møgeltønder og Højer en unik kulturhi-

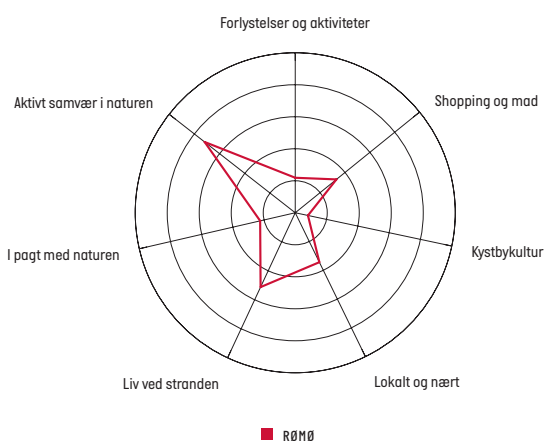
storisk profil. En profil, der styrkes gennem Tøndermarskinitiativets fokus på den stedsspecifikke bygningskultur og den helt særlige natur. Herudover sættes der også fokus på de naturbaserede oplevelser gennem nationalparken og det trilaterale samarbejde med Tyskland og Holland omkring det UNESCO-certificerede verdensarv Vadehavet.

Tønder Kommune har oplevet vækst i kommercielle overnatninger (12%) og i kraft af nærheden til Tyskland, er andelen af tyske turister helt i top. Tønder Kommune har en af Vestkystens højeste kapacitetsudnyttelser (78%) og tiltrækker besøgende hele året rundt.

Nøgletal for kommunen

Oplevelsesprofil for Rømø

POTENTIALER

- Udvikling af Højer som nyt feriested, der kan understøtte turismens udvikling i området
- Styrkelse af den i forvejen veludbyggede turismemedestination Rømø gennem kvalitetsløft og højnelse af bymiljøer
- Generel udvikling af turismefaciliteter og et mere differentieret oplevelsestilbud
- Prioritering og styrkelse af autentiske kulturhistoriske miljøer i Tønder, Møgetønder og Højer
- Tøndermarskinitiativets fokus på bygningsarv, bygningskultur og adgang til områdets naturoplevelser i kombination med det trilaterale samarbejde omkring Vadehavet/UNESCO, der kan sikre udviklingen af naturbaseret oplevelsesudvikling

UDFORDRINGER

- Manglende turismefaciliteter og -service
- Manglende overnatningsmuligheder i kulturmiljøerne – Tønder, Møgeltønder og Højer
- Lav kvalitet i turismeudbuddet og nedslidte bymiljøer på Rømø

NØGLETAL

	TØNDER KOMMUNE	VESTKYSTEN	DK
OVERNATNINGER			
Kommercielle overnatninger (1.000)	1.624 [9 % af Vestkystens kommercielle overnatninger]	17.983 [35 % af alle landets kommercielle overnatninger]	51.500
Ikke-kommercielle overnatninger (1.000)	1.767 [12 % af Vestkystens ikke-kommercielle overnatninger]	14.178 [24 % af alle landets ikke-kommercielle overnatninger]	58.936
ØKONOMISK BETYDNING			
Turismeskabte årsværk	1.536	17.822	118.000
Turismeandel af samlet beskæftigelse	8,5%	6,8%	4,2%
Turismeforbrug	1,3 mia. kr. [9 % af Vestkystens forbrug]	14,7 mia. kr. [15 % af hele landets forbrug]	97,4 mia. kr.
Døgnforbrug	397 kr.	470 kr.	850 kr.
TILFREDSHED			
Samlet tilfredshed med destinationen	4,6	4,7	4,6

Kilde: VisitDenmark. Alle tal vedrører 2015. Antallet af kommercielle overnatninger er opjusteret med små enheder mv.

